

กระถินข้างธรรมารัตน์

ฉบับที่ ๔๘ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑

001

ปกหน้า

คำนำ

ขึ้นชื่อว่าประเทศพม่าแล้ว ย่อมมีเสน่ห์สำหรับพระศูตงค์และท่านที่ชอบเดินทางผจญภัยเสมอ โดยเฉพาะท่านที่เป็นผู้แสวงบุญนั้นถึงกับตั้งเป้าหมายไว้เลยว่า ในชีวิตนี้ขอให้ได้ไปไหว้พระในประเทศพม่าสักครั้งหนึ่ง...

คำรำลือเกี่ยวกับพระมหาเจดีย์ชเวดากองพระเจดีย์ทองอันศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อพระมหาหมื่นที่ชาวพม่าปฏิบัติต้องค้ำท่านราวกับพระพุทธรูปเจ้ายังทรงพระชนม์ชีพอยู่ พระบรมธาตุอินทร์แขวนที่ป่าทิวารีย์ลอยอยู่ไม่ได้ติดกับพื้นดิน เหล่านี้ย่อมพาให้ทุกคนอยากไปพม่ามากขึ้น

แต่พม่าเป็นประเทศปิด ทุกอย่างขึ้นอยู่กับรัฐบาลทหาร ซึ่งหาความอยู่กับร่องกับรอยของนโยบายได้ยาก ยิ่งการกระทำเป็นไปตามอารมณ์ของผู้มีอำนาจ ก็ยิ่งนำเกรงอันตรายมากขึ้น แต่อาตมาโชคดีที่สามารถเข้าออกพม่าได้ง่าย จึงบันทึกการเดินทางและการสร้างวัดหนองบัว ซึ่งถือเป็นวัดไทยใหม่ท่ามกลางไม่เป็นทางการ เอาไว้ด้วยกันหลายตอน จนกลายเป็นรูปเล่มที่เห็นอยู่นี้...

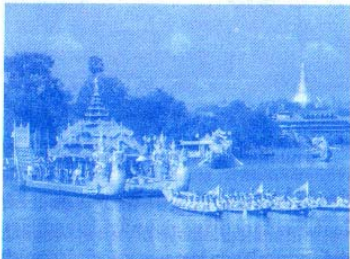
สิ่งต่างๆ ในบันทึกนี้ อาตมาเขียนตามสิ่งที่พบเห็นและเป็นไปครั้งแรกที่เดินทางเข้าประเทศพม่า อาตมาแบกความถือตัวว่า มาจากประเทศแห่งพระพุทธศาสนาเข้าไปอย่างเต็มที่ แต่พอพบกับการปฏิบัติแบบคนมีพระศาสนาอยู่ในหัวใจ อย่างสม่ำเสมอพร้อมเพรียงกันของพุทธศาสนิกชนชาวพม่าเข้าแล้ว อาตมารู้สึกอึ้งอึ้ง จะแทรกแผ่นดินนี้ต้องของเขาจึงจะเรียกว่าแผ่นดินแห่งพระพุทธศาสนาได้เต็มปากเต็มคำ...

ทุกถ้อยคำในบันทึกนี้ เป็นความเห็นตามมุมมองเฉพาะตนของอาตมาเพียงผู้เดียว ท่านผู้อ่านไม่จำเป็นต้องมีความเห็นคล้อยตาม หากแต่รับทราบไว้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบ เมื่อท่านมีโอกาสไปเยือนด้วยตนเองก็แล้วกัน...

ภาษาพม่าทุกคำในบันทึกนี้ อาตมาออกเสียงตามอย่างคนพม่า ซึ่งไม่ได้ตรงกับความเคยชินของเรา ภาษาอังกฤษแบบพม่านั้นเขียนอย่างหนึ่งอ่านออกเสียงอีกอย่างหนึ่ง ผู้ที่แปลภาษาอังกฤษเรื่องเกี่ยวกับพม่า จึงมักแปลผิดอยู่เสมอ...

หนังสือเล่มนี้สงวนลิขสิทธิ์ตามพรบ.การพิมพ์ ท่านใดต้องการนำไปเผยแพร่ โปรดติดต่อกับอาตมาโดยตรง

๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔
พระเล็ก สุธรรมบุญญ์

เทศกาลแห่เรือมังกร ในบึงกันดอจี เมืองย่างกุ้ง

ใต้ฟ้าอิสระดี

“ฟ้าลุ่มอิสระดี..คืนนี้มีแต่ดาวแจ่มแสงแวววาว เค้นอะคร้วสว่างไสว...” เสียงของชรินทร์ นันทนาคร ในเพลงผู้ชนะสิบทิศดังขึ้น จังหวะพอดีกับรถเคลื่อนถึงด่านตรวจคนเข้าเมืองฝั่งพม่า เจ้าหน้าที่ผิวกาแฟไม่ใส่หมวก เข้คจำนวนคนแล้วบอกด้วยภาษาไทยเสียงแปร่งๆ ว่า “สามคนจัดสิบห้าบาทครึ่ง...” พระไม่ต้องจ่ายสบายไป...

ด่านเจดีย์สามองค์ ช่องทางผ่านเข้าพม่า

ด่านเจดีย์สามองค์ พม่าเรียกว่า พะยาตงซู มีฐานะเป็นกิ่งอำเภอ ขึ้นกับเมืองจะฮีน รัฐกะเหรี่ยง ก่อนหน้าขึ้นอยู่กับรัฐมอญ แต่รัฐบาลพม่าต้องการเอาใจกะเหรี่ยง เลยยกมาขึ้นกับรัฐกะเหรี่ยง อนาคตจะขึ้นกับรัฐไหนอีก ก็ต้องแล้วแต่อารมณ์ของรัฐบาลทหารจะเห็นสมควร...

รถยนต์ฝั่งนี้วิ่งซัดขวา เวลาแข่งต้องแข่งทางซ้าย สำหรับคนที่ไม่เคยแล้วรู้สึกประตักประเดิดพิลึก รถเมล์จากเมืองไทยมาวิ่งเมืองพม่าต้องเจาะประตูให้ผู้โดยสารลงทางขวาแทน ถ้าลงทางซ้ายแบบบ้านเราก้าวลงมาจะอยู่กลางถนนพอดี มีหวังได้ไปเกิดใหม่ในเวลาอันรวดเร็ว..!

กิตติจร (จิตติพัฒน์ เอี่ยมโอต) เสี่ยวขวาไปตามทางแคบๆ ที่ต้องผ่านโรงพยาบาล ซึ่งหลวงพ่อดูตตะมะ (พระราชอุดมมงคล) มาสร้างไว้ให้ พ้นจากโรงพยาบาลเป็นทางฝุ่นขรุขระ พามุ่งไปสู่วัดตองไว (เขาล้อม) ซึ่งมีชื่อไทยว่า วัดป่าภูผากำแพง ห่างจากด่านเจดีย์สามองค์ ๒ ไมล์ (พม่านับตามมาตรอังกฤษ)...

ท่านอาจารย์สุ่มังคะละเจ้าอาวาส ธิบลงมาต้อนรับกราบไหว้ ปฏิสันถารด้วยความดีใจ ท่านอังกุระกับท่านจันทิมา ที่เคยไปฝึกมโนมยิทธิที่วัดท่าซุงก็อยู่ด้วย พระพม่าเขาเรียกกันเฉพาะฉายาเมื่อบวชแล้ว ลิมชื่อขราวาสไปได้เลย ฉายาของท่านทุกคนก็จะลงท้ายด้วยเสียงอะ เสียงอา เสียงอิ ขณะที่ของไทยลงด้วยเสียงโอ เสียงอี...

อาตมาข้ามมาพม่าปีละหลายครั้ง ส่วนใหญ่และอยู่ตามตะเข็บชายแดน เห็นวัดไหนลำบากอยู่ที่ช่วยเขาไปเรื่อยตามกำลัง วัดตองไวนี้ก็เช่นกัน อาตมาซื้อเครื่องปั่นไฟให้ และขนข้าวของเครื่องใช้มาให้ทีละเป็นคันแรก แต่มาคราวนี้อาตมาตั้งใจจะไปมัสการพระมหาเจดีย์เวตคาองหลวงพ่อดูพระมหาภูมี และพระบรมธาตุอินทร์แวน...

ท่านาวิน (พระนาวิน สัจจญาโณ) พระพม่าที่บวชจากฝั่งไทย ผู้รับอาสาเป็นมัคคุเทศก์ให้ ยังติดธุระอยู่ ขอเวลาอีก ๔-๕ วัน อาตมาทราบล่วงหน้ามาก่อนแล้ว จึงเตรียมหนังสือมาอ่าน ๒ ฉบับ ถ้ายังมีหนังสือ

พระเนรอกบิณฑบาต ห้อยฟ้ายังมีดอยู่ เห็นพระเนรเดินถือตะเกียงกระป๋องสะพานบาตร เดินตามกันไปเป็นแถวในความมืด...

หกโมงครึ่ง รถกระบะเก่าๆ มารับอาดมากับคณะไปฉันท้าที่บ้านงาน มาตอนกลางคืนแบบนี้จึงเห็นชัดว่าบ้านเรือนของชาวบ้านล้วนแต่ชำรุดทรุดโทรมทั้งนั้น ท่านนารีอธิบายว่า "รัฐมอญกับรัฐกะเหรี่ยงไม่ค่อยเจริญหรอกครับ รัฐบาลเชื่อว่าพวกนี้หัวแข็ง จึงไม่มาพัฒนาให้ต้องเลยหงสาวดีไปแล้ว จึงค่อยเห็นความเจริญบ้าง..."

อาหารพม่าหนักเครื่องเทศและน้ำมัน จะผัดจะแกงน้ำมันท่วมมาทั้งนั้น "ท่านอาจารย์พอจะฉันท้าแกงพม่าได้ไหมครับ..?" ท่านอังกุระมหาบัณฑิตจากสำนักมหาภิกษุตะขบถามขึ้นด้วยความเป็นห่วง "อะไรที่มนุษย์เขากินลงไปได้คุณส่งมาให้เลย.." อาตมาตอบแบบไม่ต้องรบกวนภิกษุภิกษุณีความ เป็นพระมีอะไรก็ต้องฉันท้าแบบนั้น แต่ตำรารับไปวันๆ ก็พอแล้ว...

เห็นแบบอย่างที่ดีจากชาวบ้านที่นี่คือ เขามีพานดอกไม้รูปเทียนสำหรับขอศีล มีการประกาศให้สรรพสัตว์ทั้งหลายร่วมโมทนาบุญ และเมื่อเสร็จพิธีแล้วจะกราบขอมาพระรัตนตรัย ลักษณะแบบนี้อาดมาเห็นแต่ชาวบ้านทางเหนือของเราเท่านั้น ที่ยังทำกันอยู่เป็นปกติ ที่อื่นถ้ายังมีอยู่ก็แปลว่าอาดมายังไม่เคยพบ ถ้าเป็นดังนั้นก็ต้องกราบขออภัย...

กลับมาสอนลูกแมวต่อ อาจารย์สั่งมั่งคะละท่านขอเรื่อง "ขอบารมีท่านอาจารย์ด้วยเถอะครับ ให้ผมสอนจะกลายเป็นสำเนียงลาวหมด..." มันก็จริงของท่าน พยายามแก้คำว่า "เกี้ยว" ให้เป็น "แก้ว" คำว่า "แบ็น" ให้เป็น "บ้าน" เท่านั้นก็แย่แล้ว การเรียนภาษาตอนโตแล้วมันเสียตรงฐาน

การออกเสียงนี้แหละ เหลือที่ไร ร.เรือ เป็น ร.เรีย ทุกที..!

ถูกไล่ที่ถึงรู้ว่าเพลแล้ว หยุดสอนไปฉันท้าแม่เงินพม่า น้ายาแบบลาวหน้าศาลคล้ายแกงเขียวหวาน แต่รสชาติของมันคือซूपหัวหอมดี ๆ เนื้อส่วนน้ายาแบบพม่ามันก็คือแกงพวักถ้วยธรรมด้าธรรมดา สีต่างๆ รสชาติค่อนข้างจะเค็ม ไม่มีผลไม้มากลิ่นอาหาร มีแต่ขนมหน้าตาแปลกๆ ๒ - ๓ ชนิด รสเหมือนแป้งทอดเปียกเลย...

หมดปัญหาเรื่องปากท้องแต่ปัญหาใหญ่กำลังตามมาเมื่อออกกขอยู่ เกิดคิดแค้นเลิศขึ้นมาได้ จะให้ลูกแมวตามไปเรียนหนังสือที่เมืองไทยกับอาดมา "ยกให้เป็นลูกครูบา.." แม่ออกแกสรูปร่างๆ ยุ่งตายห..เลยดู.. ถ้าไม่ถูกบรรดาลูกๆ ของอาดมาฉันท้าเป็นชิ้นๆ จะก่อน อาตมาก็คงติดคุกหัวโตข้อหาให้การอุปการะคนต่างดาว..!

ถามดูถึงรู้ว่ายายหนูอายุ ๒๐ แล้ว ครบลักษณะผิวพม่าหน้าตาแขกเพียงแต่ตาออกจะเจ้าชู้ไปหน่อย.. "พ่อใหญ่ แม่ใหญ่ ของมันเป็นลาวพ่อหวด แม่หวด ของมันก็ลาว แม่มันก็เป็นลาว มาได้กับพม่า.." แม่ออกแกขี้กระวีดิจนหลานสาวบ่นอุบอิบว่า "เป็นพม่ามันเบ็ดที่ใด?" มันก็คือพม่ามันเอง...

ขึ้นปล่อยให้สาธยายต่อคงถึงสิบแปดชั่วโมง พอตีไม่ต้องเรียนกัน พระเจ้าจะอยู่กันไม่ได้ก็ตรงญาติโยมเอาลูกหลานงามๆ มาฝากนี้แหละอาดมาตัดบทด้วยการแยกอักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ แล้วสอนวิธีการผันวรรณยุกต์ตามเสียงอักษร ให้ลูกแมวแก้วหน้าก้มตาข้อมการผันเสียงไป ก่อนที่แม่ออกแกจะมีแผนร้าย..เอ๊ย..แผนดีจ้ะ ะโรอกมาอีก..! สี่โมงเย็นเลิกสอน ทรงสมาธิแน่นไปหน่อย เพราะกลัวจิตใจจะฟุ้งซ่าน

ว่า นึกว่าจะไปให้ถึงวันนี้ สงสัยต้องค้างคืนกลางทางซะแล้ว...ระหว่างที่รออยู่นั้น บรรดาคนโดยสารที่ไปยังเส้นทางต่างๆ พากันมาต่อคิวยาวเหยียด แต่ละคันไม่มีใครคนไหนยกว่าคันของเราเลย มากกว่าทั้งนั้น..!

เจ้าหน้าที่เรียกทุกคนลง ไปสัมภาษณ์ว่าจะไปไหน? ไปกี่คน? ไปทำไม? ฯลฯ อาตมาตั้งจิตระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พรหม เทวดา มีหลวงพ่อกุญชรี่สิงดำเป็นที่สุด เห็นหลวงปู่ปาน วัดบางนมโค มาในลักษณะพระสงฆ์ หน่อมพืดหล่อเพียงที่เดียวเชียว กราบเรียนถามท่านว่า "หลวงปู่มาทำไมครับ?" "อ้าว...ก็บ้านข้านี้หว่า..!" เกือบไล่เจ้าของบ้านซะแล้วใหม่ละ..!

"หลวงปู่เกิดที่ตำบลหรือครับ?" "นับไม่ถ้วนเชียวลูก. พระโพธิสัตว์ต้องขันธ์เกิดเป็นธรรมดา ยิ่งประเทศพม่าเป็นเขตพระพุทธศาสนา ยิ่งต้องเกิดมาก.." สบายอาตมาไปซี...มากับเจ้าของบ้านจะไปกับใคร กราบขอบารมีหลวงปู่ช่วยสละเคราะห์ให้ผ่านด่านทหารทุกด่านโดยสะดวกด้วยเถิด...

เจ้าหน้าที่เป่านกหวีดเรียกผู้โดยสารทุกคนมาขึ้นรถ ตรวจเช็คอีกรอบว่ามีใครเกินมาหรือเปล่า? อาตมานั่งหัวโด่อยู่มันไม่ถามอะไรซักคำ พอตรวจเสร็จสั่งให้ออกรถ โทนี่ซึ่งพรวดทันทีเพราะเสียเวลามากแล้ว ไปได้ไม่ไกลก็เลี้ยวขวาเข้าป้อมนำม้ายี่หอคุ้มๆ ตาพิกลเฮีย...ยังไม่ถูกก็อดซัดล่ากัหมัดอีกหรือนี้? ข้ามมาลงทุนถึงฝั่งนี้เชียวจะนึกว่าแค่ซื้อแก๊สจากยานาตากับเบตะกุนเท่านั้นซะอีก...

ออกจากป้อมนี้เดี๋ยวก็เจอด่านทหาร ทุนชิ้นจึงเอาใบผ่านใบให้ประทับตรา แล้วเขาเปิดด่านให้ไปง่าย ๆ จนท่านาวินแอ่ยด้วยความ

ประหลาดใจว่า "ปกติมันจะให้ทุกคนลงจากรถ เรียกบัตรประจำตัวและใบสุทธิพระไปตรวจบันทึกไว้หมด ตามด้วยว่าจะไปไหน คราวนี้ไม่ยกตรวจและถาม..?" ขึ้นตรวจผมก็เสร็จฉิวครับ ปล่อยให้เป็นภาระของหลวงปู่ท่านเถอะ ผ่านได้ง่ายเท่าไรก็สบายเราท่านั้น...

ถนนเป็นทางฝุ่นหนาเกือบศับ รถวิ่งไปเลื้อยไปอย่างกับงู แต่โกนี่ซะอย่าง ผ่านตลอดทุกภูมิประเทศ ข้ายังบอกอย่างครึกครื้นในอารมณ์เป็นที่ยังว่า "ม่ายป็นร่าย ม่ายป็นร่าย จายอิน...อิน..." ผ่านบ้านงูชาติ บ้านงูย บ้านงูปลู จนมาถึงหมู่บ้านโหมมๆ ทำด้วยไม้ไผ่มุงแฝกเป็นแถวยาวเหยียด เข้าไปให้ทหารมอญตรวจบ้าง...

สภาพเส้นทางมีหลายช่วงที่รถต้องกลายเป็นเรือ

รถติดทั้งชุดทั้งเข็นกว่าจะไปได้

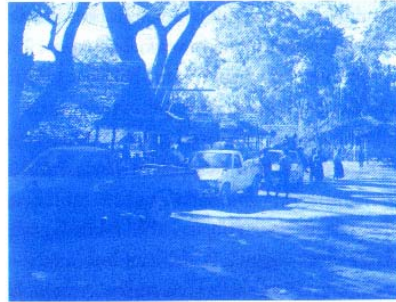
ตำนานของโลง (สบห้วย) มีน้ำตกข้างทางด้วย ต้องจ่ายค่าผ่านทางต่างหากคันละ ๑๕๐ บาท ถนนและเป็นโลกพระจันทร์แบบนี้ ยังมีหน้ามาเก็บค่าผ่านทางอีกนะ บางตอนลงไปวิ่งในห้วยยาวเป็นกิโลก็มี ทูนขึ้นทำถูกแล้วที่เอารถเก่ามาวิ่ง ขึ้นเอาของใหม่มาก็คงเกาหลงในการวิ่งเที่ยวแรกเท่านั้น และคงจะวิ่งไปร้องไห้ไปด้วยความสงสารรถแบบนี้อยู่ (ปกาดา สุวรรณธรรมา) ตอนที่ยังไปน้ำตกห้วยแม่ขมิ้นนะ...

รถของเราออกเป็นคันแรก จึงไม่มีใครแข่งไปซัดคัน นอกจากนานๆ มีรถเก่าๆ ทั้งสี่ล้อ หกล้อ สวนมาซะที ที่เห็นมากคือ โรลลอรอยซ์ รุ่นสองแถววิ้ว มากันที่สามเล่ม ห้าเล่ม อย่างน้อยก็สองเล่ม มีอยู่ครั้งเดียวที่เจอมาเล่มเดียวเดี่ยวโดด ซ้ำยังเป็นตอนผ่านบ้านร้างอาปะลงซะด้วย

นับว่านายแน่นมาก..!

รถกระแทกไปจนฝุ่นตลบ คนบนรถอาบฝุ่นเหลือแต่ตาขาว ลอกแล็ก “ระวังอุบัติเหตุ..!” อาตมาพูดตามที่หลวงปู่บอก ท่านนาวินยังไม่ทันถามอะไร โทนี่ก็เบรกรถตัวโก้ง ฝุ่นที่ตามท้ายรถมาตลบท่วมทั้งคัน ไอ้ค็อกแค็กไปตามๆ กัน..! ข้างหนานั้นแฉ่ง..สะพานไม้มันเอียงกระเท่เร่อยู่ ถ้ามามีความเร็วเท่าเดิมคงได้เผลอกันบ้าง..!

ทูนขึ้นลงไปกระที่บไม่ให้ตรง แล้วช่วยเล็งล้อให้โกนี้ค่อยๆ พาไอ้เผ่าคสานผ่านไปแบบใจหายใจคว่ำ จากนั้นนั่งหัวสั่นหัวโคลนกันต่อไป กับฝุ่นจนไม่มีอารมณ์จะกินข้าวกินปลาอีกแล้ว กว่าจะถึงบ้านต้องซุน (สุดเขา) ก็ถูกด่านตรวจอีกหลายรอบ เห็นชาวบ้านที่ถูกอพยพมาจากบ้านอาปะลง กำลังสร้างบ้านแปลงเมืองเป็นการใหญ่...

ด่านอะหังกวิน (ทุ่งกันเถรา) ด่านใหญ่ของรัฐกะเหรี่ยง

บ้ายสองโมงถึงต่านะหนักวิน (ทุ่งกันกรา) รตต้องลงไปจอด รอกตรวจสอบใหญ่อีกที อาตมาถ่ายรูปที่ต่านไปสองรูป เจ้าหน้าที่ซึ่งใจ มากกว่าถ่ายไปทำไม ? ท่านนาวินบอก ว่า “พระไทยไม่เคยเห็นการทำงาน ที่เข้มแข็ง เอาจริงเอาจังแบบนั้นมาก่อน เลยถ่ายเอาไว้ดูเป็นที่ระลึก...” ทหารบ้ายยอได้ยื่นเข้าเลยยอมปล่อยผ่านแต่โดยดี..!

ท่านนาวินว่าพ้นจากอะหนักวินแล้ว ก็ไม่ต้องกังวลเรื่องทหาร กะเหรี่ยงกันอีกต่อไป เพราะพื้นที่เขตอิทธิพลของพวกเขาแล้ว อาทิตย์ก่อน ทหารกะเหรี่ยงเพิ่งจะเผารดโดยสารถไปคันหนึ่ง ญาติโยมกำลังเป็นกังวล ว่าพวก เราจะเจอบ้างหรือไม่ ? ผ่านป่าหีบไปได้ไม่นาน โคนี้ก็ต้องเบรค หัวทิ่มอีกครั้ง เพราะ ทหารในชุดพรางถือเอ็ม.๑๖ ยืนจังก้าวขวางทางอยู่..!

“ทหารกะเหรี่ยง...” ท่านนาวินกระซิบ น้ขนาดพันเขตแล้วนะ เนี่ย..! ทุนขึ้นลงไปเจรจากับทหาร ขณะที่ผู้โดยสารลุ้นระทึกว่าจะ ออกหัวหรือออกก้อย อาตมาเห็นไอ้ลูกทหารตัวน้อยในชุดพราง ที่พยายาม เต๊ะท่าให้ดูเหมือนหาญเป็นของนารักแทน ตามพลางซุกกล้องให้ดูว่า “ขอถ่ายรูปได้มั๊ย ?” ผลคือหัวหน้าซุกตปฏีเสออย่างเฉียบขาด..!

“พวกนี้ปกติทำตัวเหมือนชาวบ้านทั่วๆ ไป พอจะตั้งต่านเถื่อน ทหารายได้ก็จะเอาชุดทหารมาใส่ และซุดปืนที่ฝังไว้ขึ้นมา ถ้าเราถ่ายรูปไป เขากลับทูลทหารพม่าจะจำหน้าได้...” ท่านนาวินอธิบาย “เขาไม่ตั้งต่านน่าน หรือครบ เขาที่ห้าคันสิบคันแล้วก็หลบเข้าไป จะได้ไม่ต้องรบกับทหาร พม่า แล้วไปหาที่ตั้งต่านจุดใหม่เปลี่ยนไปเรื่อยๆ ใครไม่จ่ายมันเผารดทั้ง เลย ใครแจ้งทหารถ้ามันรู้เข้ามันตามฆ่าหมดทั้งบ้าน..!” โหดกว่าที่คิดอะ ทุนขึ้นยอมจ่ายตามที่พวกเขาเรียกร้อง (เล่นเก็บจากผู้โดยสาร

ล้วงนำมาแล้วนี่หว่า..!) ผ่านจากต่านกะเหรี่ยงนิดเดียวเป็นบ้านตั่งเง เน้นเล่นตามตำราพิชัยสงคราม “ที่ที่อันตรายที่สุดคือที่ที่ปลอดภัยที่สุด” ทหารพม่าไม่มีโอกาสรู้เลยว่า ข้างที่นอนของตัวเองแท้ๆ ทหารกะเหรี่ยง ตั้งต่านเก็บค่าก๊อไปแล้ว..!

ลุยไปตามห้องนาได้ไม่นานเจอทหารอีกแล้ว ไอ้ตัวน้อยตามว่ามี น้ำหวานแบกบ้างมั๊ย? ไอ้หนูเอ๊ย..ถ้าข้ารู้ว่าพวกเอ็งอดอยากยกแค้นบ้านนี้ คงขนมาให้เป็นคันรถแล้ววะ..! เจ้าลูกทหารกลืนน้ำลายด้วยความผิดหวัง เห็นแล้วนำเวทนาแท้ๆ อายุถึงสิบขวบหรือยังก็ไมรู้ ? ต้องมาแบกปืนยาว ท่วมหัวเป็นร้วของชาติ เอ๊ย..!

จากต่านทหารเป็นต่านพระ จากต่านพระเป็นต่านทหาร กว่าจะ มาถึงต่านเยตะกุนตกบ้ายสี่ครั้ง ต่านนี้ทุกคนต้องลงเดินแถวเรียงหนึ่งไป อาตมาสามองค์หันมอมพอกันกับมอญพม่าแล้ว ถึงนั่งเฉยอยู่บนรถ ทหารก็ไม่ว่าอะไร ตรวจสอบเรียบร้อยก็ปล่อยพวกเรานั่งของก่องอชิง กันต่อไปบนเส้นทางมหาวิบาก...

แปลกอยู่อย่างหนึ่งก็คือ กำลังใจของอาตมาทรงตัวแนบแน่น โดยอัตโนมัติไม่ต้องภาวนาเลยแม้แต่น้อย ตลอดระยะทางที่ผ่านมา จนถึงบัดนี้ยังไม่คลายตัวซึกนิดเดียว รตคิดไปเช่นกันอีกครั้งก็พื้นทางฝุ่น มาขึ้นทางลาดขางที่แคบพอวิ่งได้คันเดียว สภาพเหมือนกับวิ่งไป บนเตาขนมครกขนาดยักษ์ มองเห็นทะเลอันดามันลิบลืออยู่แต่ไกล..

“เหยียบ..เหยียบ..เหยียบ...” เสียงเขียร์จากข้างหลังตั่งประสาน กันมา โคนี้ของเราที่บ้ายพอ พาไอ้เผ่าวิ่งเหยียดอาดไปราวกับเหาะ ถึง บ้านแวะกะลิมี่หางแยกไปบ้านปะงา ทุนขึ้นให้ผู้โดยสารที่จะไป

บ้านปะงาลงตรงนี้ จ่ายค่ารถไปปะงาให้เสร็จสรรพ บอกว่าไปส่งไม่ทัน มันจะค่าแล้ว ให้หารถเมลิไปกันเองก็แล้วกัน...

ข้างทางมีบ่อน้ำแบบใช้เชือกโพงอยู่ อาตมาลงไปตักน้ำล้างหน้าตาเนื้อตัวให้หายมอมหม่นอ้ย สังกี้มุกพรืดออกมา โอโฮ...ดำเป็นขี้โคลนเลยเว้ย..! จากบ้านแวงกะลิข้ามทางรถไฟไปนิดเดียวเจอด่านจรรยา มาตรวจสอบการเข้าเมืองว่าถูกต้องหรือไม่? รู้สึกว่าการแต่งตัวของจรรยาพม่าจะหล่อเหลาเป็นหลักเป็นฐานที่สุด...

สะพานสมัยสงครามโลกที่ยังคงใช้กันเป็นปกติ

ห้าโมงเย็นเศษมาถึงตัวอำเภอต้นบวยเซี่ยท มีหอนาฬิกา กลางเมืองบอกเวลาตรงเป๊ะเลย เลี้ยวซ้ายจะลงทะเล พวกเราทางขวามุ่งตรงไปอำเภอมูต่ง ข้ามสะพานเหล็กเก๋ๆ สมัยเดียวกับสะพานข้ามแม่น้ำแคว สองข้างทางเป็นค่ายทหารขนานข้างยาวเหยียด พันจาก

ค่ายทหารก็เป็นดงยางพาราไกลสุดลูกหูลูกตา จนมาถึงตัวอำเภอมูต่ง...

เวลาโพลเพลเข้าได้เข้าไฟฟอดี ทั้งผู้คน รถม้า รถสามล้อถีบ รถจักรยาน เกวียน มากมายนับเนี่ยไปหมด รถเมลิคันใครคันใครสมัยคุณแป้ว วิ่งกันควันโขมง สองแถวแต่ละคันก็คนไม่สิ้นขึ้นบนหลังคาแบบคันของเรา ก็บรรทุกของมาเต็มพิกัด ทุกวันทุกยี่ห้อปลดระวางไปจากเมืองไทยไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีทั้งนั้น..!

โกนเเบรกจนไกลเป็นวา เมื่อสามล้อถีบตัดหน้ากระชั้นชิด เกือบประเดิมเมืองพม่าซะแล้ว..! จอดให้คนลงอีกสามคน จากนั้นปรึกษากันว่า ค่าแล้วค่าทหารเขาห้ามผ่าน คงต้องไปพักที่วัดเจ้าโว (หินล้อม) ก่อน โกงนี่เสนอว่าลองไปขอรที่ด่านดู ถ้าเขายอมให้ผ่านจะได้ไปถึงวัดหนองบัว คินนี้ ถ้าไม่ยอมแล้วค่อยว่ากันใหม่...

ลิ่งเล็กยืนอยู่นั้นแหละ เสียงข้างมากไม่อยากให้ไป กลัวทหารจับเอาไว้เลย อาตมาสงสัยว่าเถียงอะไรกันนานนัก สอบถามรู้เหตุแล้วจึงกราบเรียนถามหลวงปู่ "ไปได้.." "หลวงปู่ว่าไปได้ พวกเราจะไปมัย?" ทุกคนอึ้งเว้นแต่โกนเเบรกว่า ถ้าพระไปเขาก็ไปด้วย อาตมาติดบทยอกให้เลี้ยวขวาไปด่านเลยให้รู้แล้วรื้อรถไป..!

เจอด่านทหารรอดเดียว ๓ ด่าน..! ทหารข้องใจมากกว่าค่ามีดแบบนี้จะรีบไปไหน เรียกตัวทูนขึ้นกับโกนเเบรกไปสอบสวน แล้วขอใบสุทธิ พระด้วย แฮ..แฮ..หลวงปู่ครับ..! "ไม่ต้องให้มันทรอกลูก.." ถึงต้องให้แล้วผมจะเอามาจากไหนละครับ ? เหลือเชื่อว่าทหารมันกลับหลังหันเดินหนีไปตื้อๆ เหมือนกับไม่เคยอะไรเลยอย่างนั้นแหละ..!

ผ่านตลอดทั้งสามด่าน โกงเเบรกไปเอาน้ำมันสำรองมาเติม อาตมา

ควักไฟฉายมาช่วยส่อง เห็นความสว่างของมันแล้วทุกคนก็จัด ขอไปลูบๆ คลำๆ เป็นขีวูมือ ตามราคาอากาศก็ตอบไม่ได้ เพราะห้องเก็บ (กมลสารธรรมมา) เขาตกวายนมา บิดขี้เกียจให้หายระบม สะบัดแข้งสะบัดขา ให้เข้าที่แล้วไปกันต่อ...

“เก็บไฟฉายซะลูก มันสะดุดตาเขา” อาตมาเก็บตามคำสั่ง ท่านนารีถามว่าเก็บทำไม..? อาตมาอธิบายไม่ทันจบก็เจอตัวตำรวจ ท่านนารีถึงกับออกปากว่า “หลวงปู่ท่านแม่นขนาดนี้เขียวหรือ?” ยิ่งกว่านี้อีก คุณเคยดูไปก็แล้วกัน ตำรวจแจตตะเมียนรถกับจำนวนคนไว้ แล้วปล่อยให้ผ่านบาย ทุกคนบนรถถอนหายใจโล่งอก...

จะไม่ให้โล่งได้อย่างไรเล่า ? วันนีมาจากด่านเจดีย์สามองค์ ทั้งที่มีข่าวว่าทหารจะเหยียงเพลิงเผาถโดยสาวไปหยกๆ ผ่ามาสารพัด ด่านก็ไม่หนักใจเท่าด่านตอนกลางคืนอย่างนี้ เพราะเท่าที่ทราบมา เขาไม่เคยปล่อยให้ใครวิ่งกลางคืน เนื่องจากกลางคืนเป็นเวลาของการเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมายที่ไม่ต้องการให้ชาวบ้านรับรู้..!

เข้าเขตอำเภอใจมะยอ เจอกับรถบรรทุกไม้ที่ปิดไฟวิ่งทั้งมืดๆ...นี่แหละ...ไอ้ตัวทำให้วิ่งกลางคืนไม่ได้ มันคงสงสัยคิดว่าเราเป็นรถทหาร ถึงขนาดหยุดให้ผ่านไปก่อน ฮี...ฮี... โคนี่ฉลองศรัทธาด้วยการควบไย้เผาไปตามทางแคบๆ ขรุขระ ราวกับแข่งพายุ ผ่านหมู่บ้านต่างๆ ที่ดับไฟนอนกันหมดแล้ว เนื่องจากไม่มีไฟฟ้าใช้...

ก่อนเข้าบ้านของนาค๊ะ โคนี่เกือบลุยเหยียบเข้าไปกลางหมู่ชาวบ้าน ที่ปู่เสียดูวีดีโอจอยักษ์กับบนถนน เล่นเอาหอบแฮ่กๆ หอบหมอนแผ่นกันกระเจิดกระเจิง..! “พวกฉายหนังเก็บเงินครับ วีดีโอมันหนึ่ง

ฉายแล้วฉายอีก ลายจันดูแทบไม่รู้เรื่องก็มี..” ท่านนารีบรรยายขบขันเล่นมาฉายกันบนถนนแบบมีมันอันตรายนั่น..!

สุดท้ายที่ริมแม่น้ำอืดทราวน เวลาสองทุ่มครึ่งพอดี เรือจ้างมันโก่งราคาซะแพงลิบ จากกลางวันคิด ๕๐๐ จิต มันจะเอาสองพัน..! ขอต่อราคา ลงมาหน่อยมันขึ้นเป็นสามพัน..! ท่านนารีต้องลงเรือพายไปหาเรือหางยาวที่ฝั่งตรงข้าม พอมาถึงมันเห็นของมากคนมาก ขอขึ้นราคาจากหนึ่งพันที่ตกลงกันไว้เป็นพันสองพัน..!

อาตมาต้องตัดบทว่าจะจ่ายค่าเรือเอง ญาติโยมที่มาด้วยก็ออกปากว่าจะช่วย ไม่อย่างนั้นคงได้เห็นท่านนารีออกจิวแน่..! เรือล่องไปตามน้ำที่ก่าลงลง เพราะห่างจากอ่าวเกาะตะมะแค่ ๓๐ ไมล์ พระจันทร์ดวงโต โผล่เหนือยอดไม้ด้านซ้ายมือ แสดงว่าเรากำลังล่องมาทางใต้ ลมแม่น้ำเย็นสะท้านกาย อากาศคงใกล้เคียงกับที่เกาะพระฤๅษี เพราะติดน้ำเหมือนกัน...

ยี่สิบนาทีก็มาถึงท่าน้ำวัดหนองบัว ท่านนารีตะโกนเรียกพระเถระมาช่วยกันขนของ เสียงติดเครื่องปั่นไฟดังกระหึ่ม ครูเดียวแสงไฟฟาก็สว่างจ้าไปทั้งวัด เครื่องปั่นไฟเครื่องนี้อาตมาซื้อถวายมาเองแหละ เหนื่อยจนไม่มีอารมณ์จะคุยกับเจ้าที่เจ้าทางทั้งหลาย แต่ล้างหน้า แปรงฟันเสร็จมุดขึ้นที่นอนได้ก็พิงซัดไปแล้ว..!

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

ตื่นขึ้นมาสร้งน้ำตีสี่ ท้าวต๋องเข้าตีห้า อุทิศส่วนกุศลให้แก่เหล่าเทวดาและบรรดาเจ้าที่ ซึ่งมาโมทนาบุญกันแน่นขนัด รอนจสว่างดีแล้วจึงลงไปเดินดูรอบวัด มีศาลาและกุฏิหมู่โหล่มอยู่หลายหลัง อายุของวัดตกสมัย

ปลายอยุธยาหรือต้นรัตนโกสินทร์เห็นจะได้ เสนาสนะทั้งหลายจึงทรุดโทรมขนาดปลวกกินโบสถ์ ทั้งที่ผนังเป็นปูนแท้ ๆ..!

รอบบริเวณเป็นบ้านไทยลาวทั้งหมด ๖ หมู่บ้าน คือบ้านสองแคว บ้านหนองบัว บ้านใหม่ บ้านสามพระยา บ้านป่าหวาย และบ้านป่าลาน ชาวบ้านพูดภาษาลาวเป็นพื้น นำเสียดายที่บ้านสองแควและบ้านป่าลาน กลายเป็นบ้านของหน้าคัวะและบ้านป่าตะแลของพม่าไปแล้ว เนื่องจากชาติพระที่เป็นลูกหลานชาวบ้านอยู่อย่างต่อเนื่อง ทางการส่งพระพม่าเข้ามาอยู่แทน เลยกกลายเป็นพม่าไปหมด...

ในวัดมีท่อนสูงนับเป็นร้อยๆ ท่อน มีการตั้งโรงเสียดแปรรูปกันในวัดนั้นเอง ท่านนาวิณบอกว่า ทางการเปิดป่าให้ชาวบ้านตัดไม้มาทำบ้านเรือนได้ ให้บ้านละ ๓ - ๔ ตัน ห้ามซื้อขายเด็ดขาด และให้รวมกันเพื่อแปรรูปไม้ ป้องกันการลักลอบนำไปขาย จึงต้องมารวมกันแปรรูปในวัด จากจำนวนไม้ที่เห็นเสียดกันเป็นปีก็ยังไม่หมด..!

ญาติโยมมาถวายอาหารเข้ากันมาก ค่างป่นอัตรจรรยี่ว่ามากันได้ อย่างไร ตอนสามทุ่มยังไม่เห็นมีใครมา พอดีห้าเสียงท้าวตรีเข้าตั้งมาซะแล้ว อาหารที่ถวายออกไปทางพม่าปนลาว มีปลาเป็นส่วนใหญ่ อยู่ใกล้ น้ำก็ตื้นก็ปลาเป็นธรรมชาติ นิ่งรถมาระบมไปทั้งตัว ฉันทรงมันทำท่าจะหลับซะให้ได้ ต้องฝืนใจนั่งคุยกับโยมกันเสียมายาท...

ท่านพรหนึ่งลำดับญาติกับญาติโยมที่มาเยี่ยม กว่าจะรู้ว่าลูกเต้าเหล่าใคร ต้องซักประวัติย้อนหลังกันหลายตลบ ส่วนท่านนาวิณแจกจ่ายเงินทองที่มีคนฝากกันมาแก่ญาติของเขา อาตมาได้โอกาส หลบไปซึกผ้าผ่อนที่เต็มไปด้วยฝุ่น ห้องน้ำนี่เป็นของใหม่ที่ท่านนาวิณ

สร้างขึ้นด้วยเงินสนับสนุนของอาตมา รวมทั้งหมด ๕ ห้องด้วยกัน แต่กระนั้นก็ยังต้องสร้างห้องน้ำรวมให้เขาตามความเคยชิน...

ทั้งพระทั้งขรราชาของพม่า หนักกับการอาบน้ำในห้องน้ำรวม ใครขึ้นเปิดประตูอาบอยู่คนเดียว มีหวังโดนพวกทูปประตูประท้วง ซ้ำยังมองหน้าด้วยสายตาแปลกๆ แบบไม่เคยพบไม่เคยเห็น "ผมมาทำห้องน้ำเดี่ยวเขาบันทึกใหญ่ เลยต้องตามใจด้วยการทำห้องรวมให้เขา ขนาดนั้นเขายังบ่นว่าสิ้นเปลือง ทำไปทำไมที่ละห้าหกห้อง..." ท่านนาวิณว่า...

หลังเพลปล่อยให้ท่านนาวิณสั่งงานพระเถระเรียบร้อยแล้ว อาตมาท่านนาวิณ ท่านพร ก็ลาญาติโยมออกเดินทาง ไปไล่ไม้ได้ไปด้วย คงมีแต่เจ้าโตน้องชายของท่านนาวิณไปแทน ลุงทองแดงมรรคทายกเอาเรือหางยาวไปส่งที่ฝั่งเมืองจะอิน เห็นเรือเมล์ที่วิ่งระหว่างเมืองจะอินกับมะละแหม่ง กำลังรับคนรับของขึ้นเรือจนแน่นเอียด ล้ำโตกว่าเรือเขียวเรือแดงของเราสมัยก่อนมาก...

รถเรือของพม่าเขาบรรทุกทุกกันแบบนี่ทั้งนั้น..!

พวกเรารุ่งไปยังวัดบึงมะลิ (วัดมณี) สองข้างทางเป็นบ้านเรือนแบบเก่า มีร้านขายพลอยอยู่หลายร้าน ขึ้นไปกราบปฏิบัติตนกับ **ครูบาญาณ** เจ้าอาวาสวัดมณี ท่านรู้จักอาตมาในนามอาจารย์ของท่านชาติชาย อุตสาห์แนะนำเส้นทางการท่องเที่ยวให้ พร้อมกับอวยพร "คือไปช้บายเน้อ อยู่ท้อมีไซ้ ไปท้อมีไซ้."

กราบลาครูบาญาณข้ามน้ำมาฝั่งของหน้าวัด เรือลำนี้คนเดียวมีนัดคนลงไปเป็นสิบ จักรยาน ๒ คัน ข้าวสาร ๕ - ๖ กระสอบ แดงพระอีก ๓ รูป ยังดีที่พระไม่ต้องเสียค่าโดยสาร ข้ามมาขึ้นรถสองแถวที่ขาวของล้นขึ้นไปบนหลังคา กระนั้นยังวิ่งรับคนรับของไปตลอดทาง รถถึงจะเก่าแต่มีอินเตอร์คอมข้างใน ดีกว่าเมืองไทยที่มีแต่อินตะโกน...

ผ่านบ้านตองกะเล บ้านจันตอ บ้านโลกะไม บ้านจุนหยั่ว คนขึ้นจนรถหน้าเข็ดท้ายติดดิน ต้องค่อยๆ คลานไปข้างๆ พอดีกับโรงเรียนเล็ก เด็กๆ เต็มไปหมด ผู้หญิงนุ่งผ้าถุง ผู้ชายนุ่งใส่รง ไซ้สีเขียวเหมือนกัน ส่วนเสื้อไม่มั้งคับแบบ ขอให้เป็นสีขาวก็ใช้ได้ ครูนุ่งสีเขียวเหมือนนักเรียน ชาวบ้านให้เกียรติครูมาก รถจะแน่นขนาดไหนถ้าครูขึ้นเมาจะมีคนลุกให้ครูนั่ง ตัวเองไปห้อยโหนโจนทะยานแทน รถม้า เกวียน และจักรยานยอะแยะไปหมด...

ตะกายขึ้นเขาเจ็ดโค้งแล้วตั้งมาลงตัวอำเภอมุตุง เจ้าพระคุณเถอะ...มันชันลิบลัว แดงโค้งแต่ละโค้งมันโค้งชนิดมันกลับหลังเลย..! เมื่อคืนมามืดๆ มองอะไรไม่เห็น มากกลางวันชัดๆ แบบนี้ **เขาริ่ง เขापับผ้า**ของเราเห็นที่จะกินเขายากอยู่เหมือนกัน นับเข้าจริงๆ มีตั้ง ๑๙ โค้ง แสดงว่าเขานับเฉพาะโค้งใหญ่ชนิดมันวันเป็นเลขแปดเท่านั้น..!

ระยะทางแค่ ๒๐ ไมล์ รถมันคลานชะงัดไม่ครั้ง คัวก็ยามจ่ายตำรดไป ๓๕๐ จิต อาตมากับท่านนาวินนั่งหน้าคิดคนละ ๑๐๐ จิต ท่านพรกับเจ้าโตนั่งหลังคิดคนละ ๕๐ จิต ของพี่ไทยเราเก็บเท่ากันทั้งข้างหน้าข้างหลัง (มีบางรายเก็บข้างหน้าแพงกว่าเพราะมีแอร์) จากนั้น ย่าตอกผ่านตัวตลาดที่ค่อนข้างจอแจไปยังบ้าน "โกโล" พี่ชายของท่านนาวิน...

บ้านของโกโลเป็นร้านทำทอง มีช่างฝีมือหนึ่งทำทองรูปพรระอยู่เกือบสิบราย มีคนนำทองมาขายตลอดเวลา **ราคาทองบาทละ ๕๔,๐๐๐ จิต** อาตมาถามว่า ถ้าเอาทองคำศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อ มาทำทองทั้งอันแล้วแกะลาย ต้องใช้ทองเท่าไรจึงจะพอ โกโลแกะเอาจากขนาดที่ประมาณให้แล้วบอกว่า "๒ บาท" แบบนี้ก็สบายหน่อย เพราะอาตมามีแต่ทองแท่งละ ๕ บาท..!

พี่ชายของท่านนาวินคนนี้ระลึกชาติย้อนหลังได้ ๓ ชาติ แก่เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิดเป็นคนทุกชาติ สามชาติก่อนตายก่อนอายุ ๒๐ ทุกที พ่อแม่พี่น้องของชาติก่อนก็ตามพบกันหมด มาชาตินี้รับปากว่าจะอยู่ช่วยเลี้ยงดูพ่อแม่ เลยอยู่มาจนอายุ ๔๒ เข้าไปแล้ว **คนที่ตายจากคนแล้วเกิดเป็นคนทันที มักจะระลึกชาติได้แบบที่ทุกคนไป...**

เดินจากบ้านโกโลมายังวัดเจ้าโว (หินล้อม) มากราบท่านอาจารย์ใหญ่ธัมมะเสนะ ซึ่งเป็นพระอุปัชฌาย์ของท่านจันทิมา ท่านเป็นรองเจ้าคณะรัฐมอญด้วย เทียบแล้วคงเท่ากับรองเจ้าคณะภาคของไทย กราบขออนุญาตพักที่นี่ เพื่อรอโยมที่ไปหารอกให้เดินทางไปไหว้พระ ท่านแนะนำว่าควรจะมีโยมไปด้วยเพื่อจะได้เหมือนๆ คนอื่นๆ...

ท่านอาจารย์ใหญ่ให้พวกเราพักในโบสถ์ สังเกตหลายที่แล้วว่า ทางพม่าไม่ให้ความสำคัญกับโบสถ์เลย มักใช้เป็นที่พักกันซะทั้งนั้น มีทั้งพระตั้งพระองค์เล็กๆ หน้าตักสัก ๕ นิ้ว เอาไว้สำหรับกราบไหว้ เวลาทำสังฆกรรม พระประธานองค์ใหญ่มักสร้างเอาไว้บนศาลารับแขก ท่านนารีนให้คำจำกัดความว่า **“เอาไว้อวดแขก”** โบสถ์หลังนี้สร้างมาตั้งแต่ปี ๑๙๕๐ อายุมากกว่าอาตมาตั้งหลายปี เก้าแก่คร่ำคร่าเต็มที สร้างด้วยไม้ทั้งหลังตั้งอยู่บนตอม่อปูนเก่า ๆ...

“คะหยิ่นจี” เด็กวัดที่ท่านอาจารย์ใหญ่ให้มาคอยรับใช้ อยู่ๆ ก็ล้มตึงชักตาตั้งไปเลย...! ท่านนารีนวิ่งไปตามคนมาช่วย อาตมาจับตัวดู มันเกร็งแน่นแบบคนเป็นตะคริว จึงว่าคาถา**“นะโมพุทธายะ”** เป้าจากหัวลงไปทางเท้า มันหายเกร็งลุกพรวดขึ้นทำท่าจะวิ่ง อาตมาถือคอกเอาไว้ว่าคาถา **“กะสัมสัมวิสะเทกะ”** ตบกระหม่อมเปรี้ยงเดียวรู้สึกตัวทันที..!

พระ เณร เด็กวัด ริ่งกรูกันตามท่านนารีนมา พอเห็นเหตุการณ์ผิดปกติเลยยืนงันกันหมด **“ปกติแล้วพอชักขึ้นมามันจะทำร้ายคนอื่น ท่านอาจารย์ใหญ่สงสาร จึงให้มาอยู่วัด จะได้ไม่ทำความเดือดร้อนให้กับครอบครัวตัวเอง..!”** ท่านนารีนบอก **“อ้อ...แล้วคุณก็เล่นโดยไม่บอกผมเลย..!”** คะหยิ่นจีคว้ายาออกมากิน มันรู้ตัวขนาดพกยาติดไว้ประจำ แต่ปั๊บเป็นขึ้นมา ยาก็ช่วยไม่ได้ พวกเขาสงสัยกันใหญ่ว่าทำไมคราวนี้มันหายง่ายขึ้น..!

อาตมาตัดบทว่าเห็นมันชักเลยถือเอาไว้จนหายเป็นปกติ ทุกคนทำท่าไม่เชื่อ แต่เห็นอาตมาไม่พูดเลยต้องกลับกันไปแบบงงๆ ถ้ามันเป็นอาการทางสมองคงจะกำเริบอีก แต่ถ้าเป็นเพราะไสยศาสตร์รับรองว่าหายขาดแน่นอน ขึ้นบอกพวกเขาไป แบบนี้มีหวังต้องมาเป็นหมอเถื่อน

รักษาโรคฟลิคฟิลันไม่ต้องทำอะไรกันพอดี..!

ไปสงฆ์ที่ห้องนารวมหลังโบสถ์ เป็นบ่อโพงแบบเก่า ต่อท่อให้น้ำไหลเข้าไปในห้องอาบ เจ้าโตทำหน้าที่ตักน้ำเทเข้าไปให้ น้ำบ่อเย็นเจี๊ยบชื่นใจ ฉวยโอกาสชักคำไปด้วย เสรีแล้วตากในโบสถ์นั้นแหละ ถ้าเป็นวัดท่าซุงมีห้องโดนหลวงพ่อพาดกบาลแยก..! แต่ที่นี่เขามีราวตากผ้าอยู่ตั้งสามเส้นแน่ะ **เข้าเมืองตาหลิวต้องหลิวตาตาม..”**

ท่านอาจารย์ใหญ่กรุณามาสนทนาด้วย ท่านพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ เพราะเรียนมาแค่ชั้น ป.๒ ของพม่าก็มาบวชซะก่อน ท่านนารีนจึงต้องเป็นล่ามคอยแปลให้ฟัง ท่านประทับใจในหลวงของเรามาก ยกย่องว่าเป็น **“ธรรมราชา”** บอกว่าไม่เพียงแต่คนไทยในประเทศที่พร้อมใจกันทำบุญถวายเป็นพระราชกุศลเท่านั้น คนในอีกหลายๆ ประเทศก็อธิษฐานขอให้พระองค์ทรงพระเจริญเช่นกัน...

เรื่องของนักบวชหากินกับชาวบ้านทางพม่าก็มีมาก ทั้งบอกใบ้ให้ห่วย ทั้งเรียไรเอาไปกินไปใช้เอง ทั้งนี้เกิดจากตัวชาวบ้านเองด้วย สอนธรรมะให้มักจะแสดงหู ที่วัดไหนบอกใบ้ให้ห่วยละแหกกันไปเดี๋ยวจิต..! เกี่ยวกับเศรษฐกิจของไทย ท่านไม่ทราบว่ามันล้มไปได้อย่างไร ทั้งที่เห็นว่าเป็นเรื่องฟู่ยู่ดี ๆ อาตมาทราบเรียนไปตามตรงว่าเกิดจากนักการเมืองโกงกินกันแบบไม่บันยะบันยัง และการหวังรวยทางลัดกู้เงินมาลงทุนที่ไม่ก่อรายได้ สรุปว่าขาดสิ้นโดยไม่รู้จักพออย่างทีพระพุทธรเจ้าสอน ท่านชอบใจว่าสรุปได้ตรงประเด็นดีมาก..!

ทราบเรียนท่านว่ามาเมืองพม่า รู้สึกคุ้นเคยเหมือนกับมาบ้านของตัวเอง อารมณ์ทรงตัวแน่นอนโดยไม่ต้องภาวนา ปกติเห็นใครทำอะไร

สองข้างทางมีแต่สวนยางพารา รถวิ่งไปประมาณหนึ่งชั่วโมง มาถึงเมืองไคเคมี ของรัฐมอญ ไกว้นพารถไปยังวัดไคเคมีชื่อเดียวกับเมือง ตัววัดสร้างลึกลงไปในทะเล มีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ตามประวัติว่าลอยนำมา โบสต์ ศาลา ประกอบด้วยโลหะจุดเป็นลวดลายอ่อนช้อยสวยงามมาก น่าเสียดายที่เขาสร้างสะพานลอยเข้าโบสต์ บังทัศนียภาพที่สวยงามไปเกือบหมด...

ทางเดินเก่าที่เป็นชั้นล่างถูกน้ำท่วมประจำ จนมีเพริชขึ้นแยะแยะที่น้ำแปลกคือพื้นโบสต์ต่ำกว่าทางเดินนี้มาก แต่น้ำไม่สามารถเข้าไปในโบสต์ได้ ถ้าไม่ใช่การออกแบบอย่างแยบยลของวิศวกรโบราณ ก็แสดงว่าพระพุทธรูปท่านหลังเอาจริง ๆ พวกเราเดินเท้าเปล่าเข้าไปกราบพระในโบสต์ วิถีตามมาเป็นมีศกเทศก่าเป็นให้...

โบสต์หลังมีเสาแค่ ๗ ต้น แทนความหมายของโพธิวงค์ ๗ พระประธาน ๔ ทิศ คือ อริยสังค ๔ พระพุทธรูปข้างบนตรงกลาง ๔ องค์ แทนพระพุทธรูป ๗ ประการ พระพุทธรูป ๘ องค์ ข้างล่าง แทน มรรค ๘ อยู่ชั้นบนสุดที่มีพญานาคแผ่พังพานโอบเอาไว้ คือพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ลอยนำมา มีคนเห็นพญานาคมาปรากฏหลายวาระ จึงสร้างพญานาคปรกพระพุทธรูปเอาไว้ด้วย...

ข้างทางเดินลงทะเลมีพระอุทิศตั้งอยู่ พร้อมเครื่องบูชาซึ่งเป็นงาช้างแกะสลักอย่างงดงาม และยังมิงาช้างขนาดใหญ่อีกคู่วางเป็นกรอบอยู่ เสนวางเอาไว้โล่งๆ ไม่มีอะไรปิดบังขวางกัน ถ้าเป็นของบ้านเราไม่ทันข้ามวัน คงแสดงปาฏิหาริย์หายวับไปซึ่งๆ หน้า แต่นั่นนอกจากคนมากราบไหว้บูชาแล้ว ไม่เห็นเขาแสดงความสนใจจะหยิบฉวยอะไรเลย...

มีศกเทศก่ามีหมักนำลงไปชมพอพระชายทะเล เขาสร้างรูปทรงเหมือนประกาศการ อยู่บนโขดหินกลางน้ำ ตามทางเดินมีแต่เพริชหัวหอมเต็มไปหมด สาหร่ายชนิดหนึ่งขึ้นกับก้อนหินคล้ายๆ ตะไคร้สีน้ำตาล บอกรว่าเอามาทำกินเป็นอาหารได้ น้ำทะเลขุ่นเป็นต้มไม่ค่อยน่าดู ทั้งที่เป็นทะเลตื้นเนื่องจากอันดามัน ซึ่งน้ำควรจะใสกว่านี้...

กลับขึ้นมาซื้อรูปพระพุทธรูปลอยน้ำกับรูปโบสต์วัดไคเคมี ราคา ๑๐๐ จิต แล้วเดินเลียบชายทะเลไปทางซ้าย มี ศาลเจ้าแม่กวนอิม กราบพระเจดีย์เยเล แล้วเดินอ้อมมาโผล่ตรงที่รถจอดพอดี ไกว้นพาไปยังร้านอาหารใกล้ๆ เจ้าของร้านกุลิกูจ่อต้อนรับ ชนเอาสารพัดอาหารมาประเคนให้ ทั้งที่ชาวบ้านทุกคนกินกันด้วยมือ เขายังอุตสาหักหาซื้อส้มมาให้อาดมาจนได้...

กับข้าวมีทั้งปลา เนื้อ และไก่ หนักเครื่องเทศและน้ำมันตามเคย มีผักต้งไว้กลางโต๊ะ ๑ จาน สำหรับแก้อืดเย็น ที่ชอบใจที่สุดคือชาวมังแกจืดให้ชดแก้อืดคือ เป็นแกงกระเจียวรสชาตคล้ายแกงส้มแต่จืดกว่า ทั้งพระทั้งโยมพาดกันอ้อมตื้อ คิดเป็นเงินแค่ ๑,๔๒๐ จิต อาดมาจ่ายเอง บอกท่านนาวินว่า "เอาไว้ผมหมดตัวแล้ว คุณช่วยส่งกลับไปด้วยแล้วกัน..."

ย้อนกลับทางเดิมแล้วเดียวขวา ตรงไปยังชายหาดริมทะเลที่มีชื่อเสียงของเขา ชื่อว่า หาดแซ็ดแซ มีร้านอาหารของที่ระลึกและร้านอาหารเยอะแยะ น้ำทะเลค่อนข้างขุ่น ชายหาดเป็นสีโคลน ขนาดนั้นยังมีคนเล่นน้ำทะเลกันค่อนข้างมาก อาดมาปล่อยคนอื่น ๆ ลงเล่นกันตามอัธยาศัยตัวเองหลบไปเอนหลังที่แคร่ไต้ดินสน อากาศเย็นสบายน่าอนจริง ๆ...

รอนจ่านานาวินเดินหน้าใสมาหา จึงชวนกันไปดูของที่ระลึก

กระโถนข้างธรรมาสน์

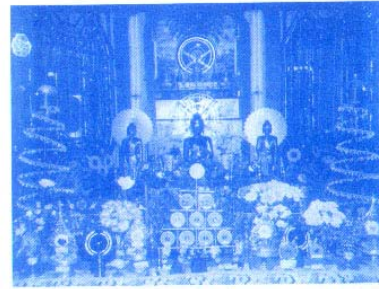
ก่อนหน้าเห็นของพวกนี้แล้วอดที่จะซื้อไม่ได้มาถึงตอนนั้นมันดูจืดชืด เลื่อยเนียบบอกไม่ถูก ไม่เห็นมีอะไรเป็นสาระแก่นสารเอาเลย ทำนาวันให้เจ้าโตซื้อกุ้งแห้งให้ ๒ ถุง ราคา ๕๐๐ จี๊ด บอกว่าจะเอาไปทำ น้ำพริกเผาแบบพม่าไว้ฉันทเวลาเดินทางไกล จากนั้นย้อนกลับมาทาง เมืองต้นบวยเขียท...

หาดเข็ดแซที่มีชื่อเสียงของพม่า ทราวยสีเหมือนซีโคลน

ข้ามสะพานเหล็กสมัยสงครามโลกมาสู่เขตเมืองมุต่ง เลี้ยวซ้ายข้ามคลองที่มีหลังคาคลุมสะพานไม้ ตรงไปยังวัดรวมพระธาตุ วัดนี้เขารวบรวมพระบรมสารีริกธาตุและพระธาตุพระอรหันต์ไว้มากมาย บรรจุไว้ในภาชนะแก้วสวยๆ ซ้ำยังประดับไฟแบบต่างๆ เอาไว้มากจนกันหมดเวลาเปิดไฟเป็นพุทธบูชาเล่นเอาอดมารู้สึกเวียนหัวไปหมด...

กระโถนข้างธรรมาสน์

วัดรวมพระธาตุ บ้านก่ามะเว็ด เมืองมุต่ง รัฐมอญ

กราบถวายนมัสการแล้ว เจ้าหน้าที่ประจำศาลาพาเอาไปไหว้พระประธาน สองฟากข้างองค์พระประธานเป็นกระเจกแผ่นใหญ่ ด้านละแผ่น เจ้าหน้าที่พาเอาตมไปยืนตรงกลางแล้วจับหมุนซ้ายที่ขวาให้เห็นตัวเองอีก ๒ คนในกระเจก เอาตมาทำท่าตื่นแต่ใจเขาเหนื่อย ซึ่งดูท่าเขาภูมิใจมาก นี่ถ้าเขารู้ว่า วิหาร ๑๐๐ เมตร ที่ วัดท่าซุง ติดกระเจกทั้งหลังเขาจะทำอย่างไรหนอ..?

ข้ามฝั่งมายังวัดพุทธวัง ที่นี่ก็รวบรวมพระบรมสารีริกธาตุและพระธาตุพระอรหันต์เอาไว้มากจนศาลา มากกว่าวัดรวมพระธาตุซะอีก เพียงแต่ประดับไฟน้อยกว่า พระประธานแกะสลักจากหินอ่อนสวยงามมาก มีการจำลองแผ่นดินพระพุทธรศาสนาเอาไว้ด้วย ที่ข้างลิ้งก็คือเขาเอารกถึงจำลองวางไว้แทนเรือ ประเทศรัฐบาละยังนั่นแหละ ใครจะทำไม..?

พระโขนงข้างธรรมมาสน์

พระประธานหินอ่อน วัดพุทธวัง

มุ่งขึ้นเหนือเพื่อเข้าสู่ตัวเมืองมะละแหม่ง (บ้านกุง) ผ่านสถาบันเทคนิคแห่งชาติมะละแหม่ง เขาปลูกต้นบุหนาคเป็นรั้วยาวเหยียด เห็นแล้วอดไม่ได้ต้องไปถ่ายรูปเอาไว้เป็นที่ระลึก ทำไมบ้านเราไม่มีแบบนี้บ้างนะ..? พอเข้าสู่ตัวเมืองถนนก็ขยายออกเป็นสี่เลน แต่ก็ยังเป็นถนนราดยางโหลๆ อยู่ดี "Slow down , I must take this command some photo" อาตมาบอกกับโกวิน เมื่อรถวิ่งผ่านกองทัพอากาศตะวันออกเฉียงใต้ของพม่า...

นายไซเฟอร์ทำหน้าที่เหมือนถูกผีหลอก เหยียบเบรกแบบไม่รู้ตัว พอได้สติก็รีบมึนรถไปแบบอกสันขวัญแขวน แต่อาตมาบันทึกภาพลงแผ่นฟิล์มไปเรียบร้อยแล้ว อี...อี...ทำคนขับรถช็อกตายนี่คงบาปนำดูเลย...แล้ววามารถจอดเป็นแถวยาวเหยียด พอเข้าไปใกล้ถึงรู้ว่าเขาเข้ามาเข้าคิวรอเต็มหน้ามรรถกันนั่นเอง...

๔๑

พระโขนงข้างธรรมมาสน์

เลี้ยวขวาก็เข้าสู่วัดตองไว (เขาล้อม) ของเมืองมะละแหม่ง วัดนี้มันถูกเขาล้อมแต่ชื่อ ความจริงแล้วมันแค่ตั้งชื่อเขาด้านเดียวเท่านั้น ลงไปสั่งน้ำอ้อยสดมาจิบกัน แล้วเดินชมสถานที่ของเขา สภาพวัดเหมือนกับเอาวัดไผ่โรงวัวมาบวกกับวัดพิชอุตมของเรา แล้วแกะสิ่งก่อสร้างอื่นๆ เข้าไปอีกสักเท่าครึ่งเห็นจะได้ มากจนเพื่อไปเลย...

พระพุทธรเจ้าเสด็จนำอัสติมหาสาวก วัดตองไว

ภาพนรกของเขาบังคับด้วยไฟฟ้า พอกดปุ่มนายนิรบาลก็ฟาดค้อนแทงหอกกระหน่ำกระบองไล่บรรดาสัตว์นรก ภาพพระมหาชนกในพระพุทธเจ้าสิบชาติว่ายนํ้าอยู่กลางมหาสมุทรด้วยท่าซำๆ ซากๆ ที่ประทับใจคือ พระพุทธรเจ้าเสด็จนำพระอรหันต์ ๘๐ องค์ เขabenโลกว่าตัวคนและครบ ๘๐ องค์จริงๆ..!

๔๒

ที่มีป็นหบาทช่าคตณตี่สี่ ฉั้นเข้าแล้วออกบิณฑบาตคนเจ็ดโมง ครึ่งอีกรอบ เก็บเอาไว้คตณเพล ไฟฟ้าที่เ็นมาคตณอารมณเืองเจ้าหน้าที่เขา คินก่อนมาตีสาม เมื่อกินมาเที่ยงคิน โรงไฟฟ้ายู่แ่คระแหม่งนี้เือง แต่ไฟ มั่นเดินมาละมั้ง...? กว่าจะมาถึงได้ซักนัก หรือจะเป็นการช่วยประหยัดไฟ ไปในตัวก็เป็นได้ มาคตณที่เขานอนกันหมดแล้วจะได้ไม่เปลือง...

มะละแหม่งเป็นคำเรียกตามลิ้นคนไทย พม่าเขาออกเสียงว่า เมาละเหมี้ยย มาจากคำว่า โมระ ที่แปลว่า นกยูง เหมี้ยย คือ ป้า รวมความว่า ป้าอันเป็นที่อยู่ของนกยูง แปลสวยๆ ก็ต้องว่า มยุรวิน นกยูงเป็นสัญลักษณ์ของพม่า ขณะที่หงส์เป็นสัญลักษณ์ของมอญ แต่มา พม่าหลายวันแล้ว เพิ่งเจอรูปนกยูงที่วัดป่าวินเส่งที่เดียว นอกนั้นหงส์ลิ้นๆ

รถราส่วนมากมีแต่รุ่นเก่าๆ ชนิดที่เมืองไทยเอาไปปลุกสระแหร่น นานแล้ว รถเมล์คันโตโคร่งเคร่ง รถบรรทุกเป็นไม้ปิดทับทรงโค้งๆ เหมือน กับเรือบรรทุกข้าวที่บ้านเราเอามาดัดแปลงรับฝรั่งท่องเที่ยว เป็นที่ฮือฮา ติดอกติดใจกันอยู่ทุกวันนี้ มอเตอร์ไซค์ สามล้อถีบ เกวียนเทียมวัว รถม้า จักรยาน วิ่งปั่นแป๊กกับคนจมน้ำเวียนหัว...

ขยับไปทางไหนเป็นต้องเจอค่ายทหาร ตอนเย็นๆ ทหารออกเวร แล้ว จะถอดเครื่องแบบมุ่งใส่ร่งบั้นจักรยานกลับบ้าน ดูแล้วแยกไม่ออกว่า คนไหนเป็นทหาร คนไหนเป็นชาวบ้าน ที่มีมากพอกับค่ายทหารคือ โรงเรียน วิธีแยกนักเรียนตัวโตๆ ออกจากครูคือ ถ้าเป็นนักเรียนจะสะพาย ย่าม ถ้าเป็นครูจะถือตะกร้าพลาสติก เป็นตะกร้าสารพัดประโยชน์ เล็กเรียน แล้วสามารถซ้อกับข้าวใส่ไปทำกินที่บ้านได้ ดีกว่ายี่ห้อหลุยส์ตั้งต้อง เป็นไหนๆ...

ในเมืองมะละแหม่งมีรถตุ๊กๆ วิ่งด้วย แต่ขอเขาจะจอร์จอร์ผู้โดยสาร อยู่เป็นจุดเฉพาะ ไม่ได้วิ่งพ่นพามเหมือนของเรา ตัวตึกทำง่ายๆ เป็นทรง สี่เหลี่ยมแข็งโป๊ก จะทำเหลี่ยมทำมุมหรือกันสาดเชิงชายเพื่อลดความแข็ง ชักนืดก็ไม่มี เป็นฝาเรียบกริบลงมาตรงๆ มองไม่เห็นเสาหลักัน ถ้าปิด ประตูหน้าต่างมิดชิดก็เหมือนกล่องกระดาษใบโตๆ นั่นเอง..

ทุกบ้านจะมีหิ้งพระ โดยเลือกหน้าต่างบานหนึ่งทางตะวันออก ทำเป็นพิเศษสำหรับตั้งพระบูชา ดังนั้นหน้าพระจะหันไปทางตะวันตก ทั้งสิ้น ซึ่งถ้าว่ากันตามตำราของหลวงพ่อกแล้ว มันเป็นที่ที่ทำงานไม้ชิ้น จะเป็นเพราะเหตุนี้หรือเปล่าที่ทำให้เขาล่าหลังเราไปตั้งหลายสิบปี พระบูชายอดฮิต คือ พระอุปคุต หลวงพ่อพระมหาหมัน พระมหาเจดีย์ ชาวตากอง และพระบรมธาตุอินทร์แชน...

ภาพพระสงฆ์ที่ตรกรเจ้าประจำคือ หลวงปู่ตามะยะ หลวงพ่อ อุตตะมะ ถ้าเป็นคนลาวจะดีดภาพหลวงพ่อคุณ.! ป้ายวงกลมจะแขวน ไว้หน้ารถ ไม่ได้ติดไว้กับกระจกหน้าแบบที่เรานิยมกัน คันแรกที่ผ่านด่าน ทหารนั้น โคนก็เกือบชวยเพราะแทนที่จะแขวนไว้ ต้นเอาไปใส่อยู่ในช่อง เก็บของซะนี่...

เช็คเงินหักออกมา ๓,๕๐๐ จัด สำหรับเป็นค่ารถกลับเมืองไทย มีเงินเหลือ ๔๐,๕๐๐ จัด ค่าใช้จ่ายประมาณวันละ ๕,๐๐๐ จัด จะไปได้อีก แค่ ๘ วัน เผื่อขาดเอาไว้แค่ ๗ วันเป็นดีที่สุด ตกงกันว่าอดมาจับจ่าย ค่ารถค่าน้ำมัน ซึ่งเป็นส่วนที่หนักที่สุด สำหรับค่าอาหารทานวันกับ ทานพระจะผลัดกันเลี้ยงคนละวัน...

วันจึมาแจ้งว่าโกวินไม่ไปด้วยแล้ว สาเหตุมาจากการที่เอาตมาไป

ถ่ายภาพถ่ายทหาร แกล้งจะถูกฟ้องร้องยึดใบอนุญาต หรือสถานหนัก อาจจะถูกยิงเป้าไปเลย..! รู้แต่แรกแล้วว่าจะต้องเป็นอย่างนี้ ชาวบ้าน กลัวทหารยิ่งกว่ากลัวลาวแมว เห็นทำไม่ดีเป็นขี้หนี่เอาไว้ก่อน จึงให้นายเกลี้ยงไปหารถคันใหม่ให้ด้วย...

เพลวันนี่ต้องเลื่อนหั้น มีพระอาทิตย์ตกมากันอีกหลายรูป อาตมา เป็นพระเถระแล้ว ต้องขึ้นไปร่วมวงกับท่านอาจารย์ใหญ่ขิมมะเสนะ การ เป็นพระเถระของพม่ามีสิทธิ์เทียบ ไม่ต้องบิณฑบาต ไม่ต้องสวดมนต์ ทำวัตร มีพระเถระและเด็กวัดคอยวิ่งรับใช้ ทำอะไรมีแต่คนคอยสนองเจตนา ตักกินแทนขี้แทนได้คงทำไปแล้ว..!

ท่านอาจารย์ใหญ่มากังทำกุฏิใหม่ ขนาด ๔ x ๔ เมตร เป็นอาคาร ๒ ชั้น รวมพื้นที่ใช้สอย ๖๔ ตารางเมตร ค่าใช้จ่าย ๒ ล้านจ๊ิต..! แพงบรรลัย เลย เพราะอิฐเผาเอง ค่าแรงก็ไม่ต้องจ่าย เกณฑ์ชาวบ้านมาช่วยกันทำ ถ้าเป็นอาตมาด้วยงบประมาณนี้ ทำกุฏิหลังไม่พอให้แมวดินตาย คงแทบ หุ้มทองให้ทั้งหลังเลยละ..!

ท่านนาวินเองจะสร้างเชิงกรองหน้าวัดหนองบัว เพราะวัดอยู่ท้ายน้ำ ทำให้สกปรกมาก ตั้งงบประมาณไว้ ๕๐,๐๐๐ จ๊ิต อาตมายินดีถวายเงิน เป็น ๑๐,๐๐๐ บาทไทย กลับเมื่อไรตามไปรับได้เลย "ถ้าคุณหาทางให้ผม เดินทางไปกลับกรุงเทพฯ - หนองบัว ได้ภายใน ๗ วัน ผมจะนำเจ้าพระยา ช่วยคุณก่อสร้างซักปีหนึ่ง..."

พระเถระพม่าห่มจีวรติดองค์ไว้ตลอดเวลา แม้กระทั่งตอนทำงาน ก่อสร้าง นี่เป็นแบบอย่างที่ดี เพราะหลวงพ่อย้ายอยู่เสมอว่า "เวลาออก นอกกุฏิให้ห่มจีวรทุกครั้ง" สมัยอยู่วัดทำซุงอาตมาปฏิบัติเคร่งครัดดี

มาตอนนี่ห่างมื่อห่างเท้าเข้าซักทำเป็นลิ้ม แบบนี่มันต้องหลังแหวนให้แก้วหู ลั่นแปริ๊ยะ รับรองว่าจะจำขึ้นใจไปอีกนาน..!

"เต็งเมียด"อาจารย์หนุ่มใหญ่แห่งโรงเรียนมัธยมพะอ็อก มากกราบท่านนาวิน แกจบปริญญาโทมา เตาถูกมัยว่าเงินเดือนทำอะไร ? "พินสองครับ..." "คอลลารี..?" "ไม่ใช่ครับ...พินสองร้อยจ๊ิต ตอนเนี่บรับเพิ่ม เป็นพินสามร้อยแล้วครับ..." ดายฟ..! เรื่องจ้างเมืองพม่าทำไม้อเนจอถาด ปานนี้ ถ้าอยู่เมืองไทยความรู้อะดับนี้เงินเดือนไม่พินสองหมื่นบาท..!

เรื่องจ้างหนุ่มใหญ่รักการปฏิบัติมาก จะมาภาวนาที่วัดทุกวันหยุด อยากจะบวชก็ติดอยู่ที่แม่ซึ่งมีอายุ ๗๓ เข้าไปแล้ว ไม่มีใครช่วยดูแล จะหา สะโกให้ก็กลัวได้คนไม่ดีมาซ่มหรงคนแก๊ จึงยอมทบทวนเป็น "บ่าวเต้า" อายุ ๔๒ รับเงินเดือน ๑,๓๐๐ จ๊ิตไปก่อน ถ้าสิ้นแม่เมื่อไรจะได้บวชสมใจซะที่ อาตมาเห็นเขารักการปฏิบัติมาก จึงมอบลูกประจำ ๑๘ พระอรหันต์ ที่ซื้อ มาจากด่านเจดีย์สามองค์ให้ไป ราคาเท่ากับเงินเดือนครึ่งเดือนเขี้ยวเนนี้ ขอให้ก้าวหน้าในการปฏิบัติเถะเต็งเมียดเอ๊ย...คนกตัญญูในที่สุดก็จะพบกับความสุขความเจริญทุกคนแหละ...

วันจิ้งหรีดชาชาติทั้งวัน แกตั้งมาตรฐานสูงไปหน่อย คนขับต้อง ไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ กว่าจะเจอคนที่ราคาพอรับได้ตกค่าพอดี เป็น ไตโยต้าแก๊ๆ สีเขียวบี คนขับชื่อ "ไชยuhn" หน้าตาเหมือนอาจารย์จ๊ิต ดงแก้ว ที่เคยสอนคณิตศาสตร์สมัยอาตมาเรียนมัธยมอย่างกับแกะออกมา จากพิมพ์เดียวกัน คำรวันละ ๒,๗๐๐ จ๊ิต คำนี้มันต่างหาก อาตมา ควักยามวางมัดจำไป ๓,๐๐๐ จ๊ิต กำขับให้พุ้นนี้มาแต่เช้าหน่อย...

"ท่านอาจารย์ใหญ่จะไม่ด้วยครับ.." ท่านนาวินบอก "หา..ไปทำไม

ไม่มีปัญหา พวกมันลงไปลอยคอเก็บกินซะเกลี้ยง..!

อาทิตย์อุทัยเริ่มมอแสง ลมทะเลเย็นสะท้านกาย แพขนานยนต์วิ่งผ่านเกาะอองซีจูนที่เป็นวัดไปทั้งเกาะ ท่านนาวินแล้วว่า ทางการก่อสร้างถนนลอยฟ้าข้ามอ่าวเมาะตะมะ โดยขอบักเสาบนเกาะแค่อุดเดียวทางวัดไม่ยอมให้เพราะถนนสูงกว่าเจดีย์ "ถ้าเป็นผมแล้ว สิ่งนี้อะไรจะโยชน์ต่อคนหมู่มาก ผมยินดีสละให้ทันที..." อาตมาว่า...

ใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที แพขนานยนต์มาเทียบท่าฝั่งเมาะตะมะ พวกเราหยุดที่ร้านน้ำชาแบบดินแบบของของเหล่า เพื่อหาอาหารเช้าฉันก่อน ปกติเขาขายแต่น้ำชากาแฟ มีปาห่องโก๋ถ้วยเป็นดอกไว้กินกับกาแฟด้วย แต่พอเราตามหาข้าว เขาก็จัดการมัดข้าวมัดหมาใส่ถั่วถั่วแถมไข่ดาวโปะหน้ามาให้ในเวลาอันรวดเร็ว...

ฉันเช้าที่ยองของเหล่า ฝั่งเมืองเมาะตะมะ

๕๑

กาแพทองเขากากเยอย่างกับใบชา ถมมนลงไปครึ่งค่อนถ้วยตามแบบฉบับของเขา ฉันทเสร็จแล้วต้องวิ่งหาสัมภาระที่ ท่านนาวินที่เข้าเป็นองค์แรกเดินบ่นว่า "อ้าวจะแตก..!" ท่านพรตตามมาช่วยเสริมว่า "กลิ่นใจสามที่ออกะยังปลื้ม..!" อาตมาเฉยๆ เพราะเคยเจอประเภทนอนต่อตัวกันเป็นภูเขามาเยอะแล้ว..!

ถนนถึงจะลาดยางก็เป็นหลุมเป็นบ่อ ตามรายทางมีด่านเก็บเงินสลัดกับด่านบุญ มีมากจนชักสลับสนว่าใครมันมากกว่ากัน มีรถของสาธารณสุขออกมาประกาศให้ชาวบ้านพาเด็กไปหยอดวัดขึ้นป้องกันโรคโปลิโอ จากเมืองเป่าเมี้ยวถึงเมืองตะโงง มีค่ายกักกันนักโทษที่เขาเอามาขังสำหรับสร้างทาง ใส่ชุดขาวมอๆ ดูน่าสงสาร ส่วนมากเป็นนักโทษการเมือง...

ดูชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านรายทาง มีผู้หญิงทูนกระจาดใบโตใส่ของสารพัด แม้ชีในชุดสีชมพูหวานพาดสังฆาฏีสีน้ำตาล ทูบบาตรออกบิณฑบาตข้าวสาร บางแห่งชาวบ้านสานกระพ้อมสำหรับใส่ข้าวเปลือก ใบหนึ่งโตล้นกรวยเลย คงบรรจุข้าวเปลือกได้กรวยหนึ่งพอดี เขาใช้ข้าวชื้อขายยารอขายจวนเต็มเนียนเป็นเนื้อเดียวกันทั้งใบ...

ไซเฟอร์ของเราจอดรถลงไปซื้อหมาก เขามีร้านขายหมากพลูแบบที่บ้านเราขายบุหรี ชาวบ้านทั้งชายหญิงกินหมากกันเป็นปกติ ทหารตำรวจมีแทรกชาวบ้านอยู่ทั่วไป ด่านเก็บเงินมากเหลือเกิน เสียค่าถ่านเตี้ยค่าสะพาน เตี้ยค่าผ่านเมือง ไอ้ถนนกับสะพานก็โหดสุดขีด ไม่รู้ว่าเงินมันไปทางไหนกันหมด..?

ด่านนอกบุญเรี่ยไรยิ่งมากเข้าไปใหญ่ เขาทำกันเป็นล่ำเป็นสัน

๕๒

เลยทีเดียว คว้ายามให้วันจีไป ๑,๐๐๐ จีต เพื่อแลกเป็นแบงก์ย่อยมารับมือ กับด้านโดยเฉพาะ เงินพม่าก็ประทลสดสันดี มีราคาตั้งแต่ ๑ จีต ๕ - ๑๐ - ๑๕ - ๒๐ - ๒๕ - ๓๐ - ๓๕ - ๔๐ - ๔๕ - ๕๐ - ๕๕ - ๖๐ - ๖๕ - ๗๐ - ๗๕ - ๘๐ - ๘๕ - ๙๐ - ๙๕ - ๑๐๐ - ๒๐๐ - ๕๐๐ จีต ทอนกันมา แต่ละที่ต้องนับจนตาเหลือ และที่แน่ๆ ไม่เจอเหรียญเลยซักอันเดียว..!

ผ่านเมืองบิลีนสู่เมืองใจโท มีโรงงานน้ำตาลขนาดใหญ่ด้วย แลวันนี้เลยมีการปลูกอ้อยกันมาก แต่ต้นมันแคระแกร็นบอกไม่ถูก มีหมู่บ้าน หนึ่งปลูกแต่ต้นตาลภูเขาไว้เป็นพันธุ์ ไร่ สำหรับตัดใบมาทำตับจาก มุงหลังคา เขาตัดกันจนเหลือต้นละ ๓ - ๕ ใบ ถ้ามีใบที่ ๕ โผล่ขึ้นมาเมื่อไร ใบล่างสุดจะถูกตัดทันที..!

ที่น่าตกใจคือเขาเอาเบ้าหน้าขนาดหกนิ้วมาทำเสาไฟฟ้าแรงสูง นอกจากลูกถ้วยที่เป็นเซรามิกแล้ว นอกนั้นเป็นโลหะทั้งหมด พลาดเมื่อไร ไม่ตายก็ค้างเหลือ..! แต่ดูเขาอยู่กันแบบมีความสุขดี ไม่เห็นมีใคร เตื่อร้อนรำคาญใจซักคน เป็นเพราะอากาศดีมากไปคนเดียวละมัง ? ของเขาขอแค่มีไฟฟ้าใช้ก็บุญแล้ว...

หยุดจมน้ำพลกัณฑ์ร้านผีน้อย (แรกแย้ม) นอกเมืองใจโท ท่านพร เห็นอากาศมันอะไรอร่อยไปหมด ทั้งที่ของบางอย่างหน้าตาไม่น่าไว้วางใจ เลยเกิดการแซวขึ้นมาว่าอากาศคงเกิดเป็นพม่าบ่อย จึงคุ้นเคยกับอาหาร แปลกๆ... "อิหยังบ่อยลันหื้อสันหลายๆ มันกะดิแซบไปเองนั่นแล้ว..." อาตมาบอก...เป็นพระเป็นเจ้าจันหยากก็อดไปเถอะ..!

เก็บคนจ่ายไปแค่ ๑,๒๕๐ จีต เหลือคนละไม่ถึง ๒๕ บาท คิดแล้ว ราคาถูกมากสำหรับเรา แต่ถ้าเอาเงินเดือน ๑,๓๐๐ จีต แบบที่นี้ จ่ายมือเดียว

อดไปอีก ๒๕ วัน..! คิดแล้วมันน่าเศร้าใจ ใครที่คิดว่าจะลดค่าครองชีพ ด้วยการมาเที่ยวพม่าจะคิดซะใหม่ มันจะเสียผู้เสียคนเพราะมาอยู่ที่นี่ดี กว่าเขานั่นแหละ...

นอกเมืองไปเริ่มดูแห้งแล้ง มีไร่ปลูกลิบตีสลับกับมะม่วงหิมพานต์ และยางพารา มีโรงไม้หินขนาดใหญ่ที่เอานักโทษมาทำงานตามเคย จนมาถึงสะพานเหล็กหน้าตาคคล้ายสะพานกรุงธนทอดข้ามแม่น้ำชิตต้อง แม่น้ำนี้แหละที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชยิงสุรกรรมาแม่ทัพพม่า ตายด้วยกระสุนนัดเดียว ที่คนไทยเรียกว่าแม่น้ำสะโตงนั่นไง...

ความกว้างใกล้เคียงแม่น้ำเจ้าพระยา สะพานขนาดใหญ่มีทางรถไฟ อยู่ตรงกลาง สองข้างทางเป็นทางรถยนต์ ต้องจ่ายค่านักเลงตามเคย เด็กๆ ริ่งมาขอให้ซื้อน้ำ บอกว่างบนานนี้ยังขายไม่ได้เลย "มันพูดอย่างนี้ ตั้งแต่เข้ายันเย็นแหละครับ..." ท่านนาวินว่า อาตมาเลยไม่คิดจะซื้อ ชินประเดิมอย่างมันว่าคงประเดิมความใจของตนแน่ ๆ..!

ข้ามสะพานไปที่พื้นที่เขตรัฐมอญเข้าเขต มณฑลปะโก (พะโค) ซึ่งก็คือหงสาวดีนั่นเอง แต่ทางพม่าไม่ยอมให้ใช้ธงชาติ เพราะกลัวว่า พวกมอญจะยึดคืน ขนาดแบ่งออกมาจากรัฐมอญให้อยู่ในเขตมณฑลปะโก เพื่อป้องกันการเรียกร้องเมืองหลวงเก่าของพวกเขาคืน คนมอญคนไหน เป็นใหญ่ขึ้นมามักจะถูกบอนไซทันที เขาทำกันขนาดนั้น..!

จากชิตต้องถึงเมืองวอสะพานถูกน้ำพัดขาดไปสามแห่ง เกิดจาก อุทกภัยเมื่อปีที่แล้ว มีคนตายไปร่วมสองหมื่นคน แต่ทางการเขาปิดข่าว ได้ดีมาก แทบไม่มีเมล็ดตอออกไปสู่โลกภายนอกเลย ถ้าไม่ได้ยู่ติด ชายแดนอากาศคงไม่ทราบเช่นกัน รถต้องลงทางเบี่ยงหลบลงกลางนา

กระโถนแห่งธรรมาสัน

มีแม่ค้าเอามันแกวมาขายกองเป็นภูเขาเลากาน่ากินดีเหมือนกัน...
ถึงเมืองพะเยาจีเดียวขายไปพะโค ไชยन्ह์ซอเข้ามิมเพื่อเติมน้ำมัน
ก่อน มีมั่วประเทศเขามียี่ห้อเดียวคือ เอ็มพีพีอี (เมียนมาร์บีโตร์เลียม
โปรดักเอนเตอร์ไพร์ส) มีพีทีที่ของเราแทรกเข้าไปได้บ้าง น้ำมันซูเปอร์
ของเขาแกลลอนละ ๑๕๐ จืด ถูกกว่าเมืองไทยเท่ากว่า แต่น้ำมันของเขา
สีใสเหมือนกับน้ำเปล่าเลย..!

ไมล์แล้วไมล์เล่าที่ปูเขียวทาวพวกเรารุดหน้าไป ผ่านทุ่งนาแห้งแล้ง
กรอบเกรียม เขียวแดงขนาดใหญ่สองตัวบินว่อนอยู่บนฟ้า อากาศร้อน
อบอ้าวชวนง่วงนอน ทานข้าวผัดคอบไปแล้ว เหลืออาดมาถ่างตาเป็นเพื่อน
อาจารย์จิต เอ๊ย...ไชยन्ह์ที่เคี้ยวหมากหยับๆ แก้งวง ไปไหนเป็นต้องรับ
หน้าที่เป็นเพื่อนคนขับทุกที่ขึ้นมา...

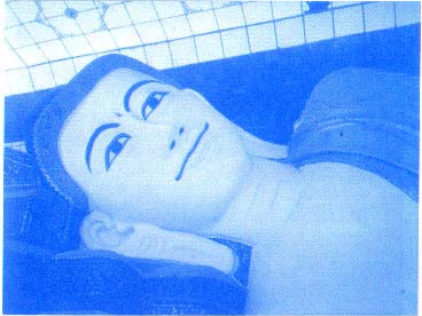

พระมหาธาตุขุมดอก (มูเตา) เมืองปะโก (หงสาวดี)
๕๕

กรมโขนเจ้าธรรมาสอน

พระมหาธาตุขุมดอกตระหง่านอยู่กลางเมืองพะโค แคสิงห์โต
หินตัวมหึมาหน้าวัดคู่กันก็ใหญ่เหลือขนาดแล้ว ในปากสิงห์โตเขาสราง
พระอุปคุตองค์ใหญ่เอาไว้ด้วย ด้านหน้ามีหอพระไตรปิฎกหลังมโหฬาร
หน้าหอพระไตรปิฎกมีเรือการเวกจำลอง รดสามารถแล่นเข้าไปถึง
ริ้วเจดีย์ได้เลย...

พระมหาธาตุองค์นี้เคยถล่มลงมาด้วยแผ่นดินไหว เมื่อ ๕
กรกฎาคม ๑๙๑๗ เขาบูรณะขึ้นมาใหม่ หุ้มด้วยทองคำทั้งองค์ เก็บเอา
ส่วนยอดเจดีย์ที่พังลงมาไว้ให้ดูเล่น ๑ ชิ้น มันใหญ่ขนาดสร้างเจดีย์เอาไว้
ข้างบนได้ตั้งห้าองค์แน่..! กราบพระมหาธาตุทั้งสี่ทิศ แล้วหามุมถ่ายรูป
แดดกำลังจัดคงทากาหตุจๆ ได้ยาก...

หลวงพ่อด วัดชยุตดาเสียว มณฑลหงสาวดี
๕๖

กระโถนช้างอวมมาสัน

ออกจากพระมหาเจดีย์ชุกขมอดอ ทำนนวนินพาไปกราบพระนอนองค์ใหญ่ที่วัดชุกขดาเลียว (คนไทยเรียก ชเวตาเลียง) เป็นพระไสยาสน์ลิมเนตขนาดยาว ๑๔๐ ฟุต อยู่ในศาลาใหญ่เหมือนกับหัวลำโพงของเรา หลังองค์พระเป็นภาพปูนปั้นประวัติการสร้างพระ ขนาดภาพประมาณ ๕ เมตร จำนวน ๑๐ ภาพ สีสันสดใสเจิดจ้าดีมาก คนมากนมัสการกันมากมาย ร้านขายของที่ระลึกเต็มไปหมด คนขายพอจะพูดไทยได้บ้าง...

ย้อนมาหามุมสวยๆ ถ่ายภาพพระมหาเจดีย์ชุกขมอดอใหม่ แล้วออกไปยังซูเปอร์ไฮเวย์เพื่อตรงไปมณฑลย่งกุง ถนนลาดยางขนาดสี่เลนสภาพพอทนได้ ข้างทางมีร้านขายแฉงโมเยอะแยะ อีกฝั่งเป็นร้านขายเครื่องปั้นดินเผา แต่ฝีมือหยาบมาก เทียบกับทางเกาะเกร็ดของเราไม่ติด บางตอนมีเกวียนวิ่งแข่งกับรถเป็นภาพที่ติดกันน่าดู...

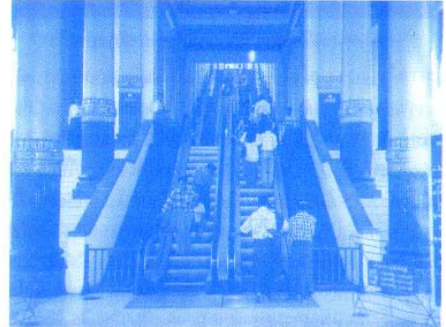

สภาพในตัวเมืองย่งกุง มีแต่รถยนต์รุ่นเก่าๆ ๕๗

กระโถนช้างอวมมาสัน

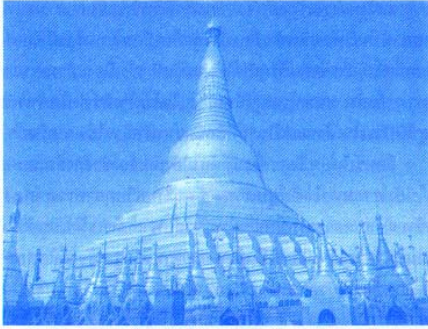
ขงฉัพพรนรังสีกับจิรวพระศักดิ์สิทธิ์พอสมควร ผ่านฟรีมาหลายด่าน กระทั่งด่านเข้าเมืองย่งกุงที่เหมือนด่านเก็บเงินทางด่วนของเรา ก็เช่นกัน พอเห็นกริบบเปิดให้ผ่านทันที เข้าเมืองแล้วรถมากมายขึ้นแต่เก่าๆ ทั้งนี้ ขนาดใหม่สุดคืออย่าง โตโยต้าเซิร์ฟ นิสสันพรีเซียมิตซูบิชิปาเจโร ล้วนแต่เป็นรุ่นที่ตกยุคจากบ้านเราไปหลายปีแล้ว...

ตึกทรงใหม่ๆ มีมากขึ้น แต่ดันไม่ยั้งเติมสองข้างทาง คณะของเราตรงไปยังพระมหาเจดีย์ชุกขดากง ที่คนไทยเรียกว่าชเวดากอง อยู่ตรงข้ามกับสวนสาธารณะขนาดใหญ่ รอบพระมหาเจดีย์เป็นดินไม้ทับเหมือนปากกลางเมือง มีอีกาเป็นฝูงๆ คอยตามขออาหารจากนักท่องเที่ยว พอจอตรมันบินมาเกาะหลังการกัณฑ์เลยเชียว..!

บันไดเลื่อนขึ้นพระมหาเจดีย์ชุกขดากง (ชเวดากอง) ๕๘

กระโถนช่างกรรมมาลี

พระมหาเจดีย์ชฎาดวง (ชเวดากอง) เมืองย่างกุ้ง

ทางขึ้นพระมหาเจดีย์ชฎาดวง เป็นบันไดเลื่อนแบบห้างสรรพสินค้า บ้านเรา ๔ ชุด เห็นแล้วทั้งมาก เขาทุ่มเทให้ค่าสนาทักขนาดนี้ที่เดียว ผู้คนแออัดยัดเยียดกันขึ้นไปกราบพระมหาเจดีย์ มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ นักบวชสารพัดลัทธิ ที่มากที่สุดก็ชาวบ้านของเขาเอง ไปกราบไหว้ สวดมนต์ภาวนากันมืดฟ้ามัวดิน ตู้บริจาคทุกใบเต็มเอี้ยดไปซะทั้งนั้น...

เขากำลังปรับปรุงปิดทองเจดีย์รายรอบพระมหาเจดีย์ นั่งร้าน เกะกะไปหมด เดินหักธูปธูปรอบองค์เจดีย์สวดอธิษฐานได้ ๔ จบพอดี แล้วลงมาเข้าห้องน้ำ จ่ายคนละ ๒ จี๊ด พระพี่ตมระเบียบ นั่งพัก ฉันทันน้ำอัดลมยี่ห้อเควินซ์ ขวดละ ๒๕ จี๊ด ทานกุมาระพระพม่าเป็นผู้จ่าย จากนั้นไปกราบพระมหาเจดีย์วิริยะที่อยู่ใกล้ ๆ กัน...

๕๕

กระโถนช่างกรรมมาลี

พระมหาเจดีย์วิริยะ (วิสาระ) เมืองย่างกุ้ง

พระมหาเจดีย์วิริยะสร้างเพื่อระลึกถึงอุวิริยะ (ท่านวิสาระ) ซึ่งเป็นพระภิกษุที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการเรียกร้องเอกราชคืนจากอังกฤษ อดข้าวประท้วงอยู่ ๑๖๖ วันจนหมดสภาพ จึงมีการสร้างพระมหาเจดีย์วิริยะเป็นที่ระลึกถึง ตรงสี่แยกมือนุสาวรีย์ของท่านตั้งเอาไว้ด้วย พระมหาเจดีย์เป็นทรงคล้ายระฆังคว่ำแต่สอบกว่า กำลังพิมพ์สื่อลำแพนเปิดทองอยู่เหมือนกัน ทางด้านนี้ไม่มีมุมพอจะถ่ายภาพพระมหาเจดีย์ชฎาดวงได้...

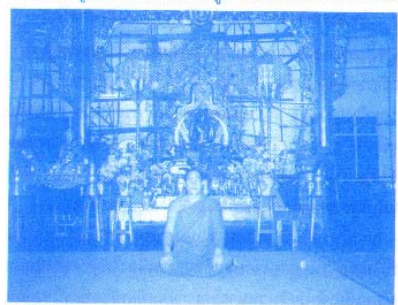
หลังกับรถชนะนี้...ออกมาหามุมสวยๆ ถ่ายรูป เดินกลับเข้าไป ดันหารถไม่เจอ วนอยู่สองรอบจนคิดว่างานนี้คงได้ลุยพม่าคนเดียวแน่ๆ พอดีเลียบเห็นเจ้าโตเดินวนหาอาตมาอยู่เหมือนกัน ที่แท้ไชยუნท์จอตรก ผิดที่ พ่อเจ้าหน้าที่มาสั่งให้เลื่อนไป เลยทำให้พลัดหลงกัน เตรียมใจไว้ว่า

๖๐

พระโขนงเจ้าธรรมมาลี

จะต้องลุยเดี่ยวแล้วเขยมนา อี...อี...
ไปบ้านของลูกแมวดามที่อยู่ซึ่งแม่ออกกขยจุดให้ท่านนารินไว้
เป็นร้านอาหารหาไม่ยาก โขยูนท์มาจดตามเขาเยื้องๆ กับร้านพอดี อู
เมียว มินโตร์ กับบัตอวีหนาน เอเอ จี ดีใจมากที่ได้ข่าวจากแม่ออก ก่าขับ
ว่าให้ลูกแมวอยู่ที่ต่านเจตย์สามองค์น่านๆ เพราะหนุ่มน้อยที่เป็นคู่รักของ
ลูกแมวยังมาวเรียนถามหาอยู่แทบทุกวัน...

สรุปได้ความว่าเอจีให้แม่ออกพาลูกสาวหนีหนุ่มที่มาอวแ
เพราะกลัวลูกแมวจะเรียนไม่จบมหาวิทยาลัย อูเมียวให้ที่อยู่และเบอร์
โทรศัพท์ไว้ บอกว่าถ้าลูกเบ็ดลูกสาวอีกคนจบชั้น ๑๐ แสดนดาร์ดแล้ว
จะฝากไปเรียนภาษาไทยด้วย เห็นลักษณะชื่อๆ แจ่มใสของเธอแล้ว คอย
ยังชั่วหน้อย ชื่นหุดาแพรวพราวแบบลูกแมวพระเดรคงล้ำบากใจแยะ...

อูปัญญาสามี เจ้าอวาสวัสดิ์ใจดัง (เขมราราม) เมืองย่างกุ้ง
๖๑

พระโขนงเจ้าธรรมมาลี

เสร็จธุระแล้วมาขอพักที่วัดใจดังเป็นวัด ไทยใหญ่ มีท่านอาจารย์
ปัญญาสามีเป็นเจ้าอวาวัส เดิมท่านอยู่เชียงตุง เพิ่งมาอยู่พัฒนาวัดนี้ได้
๑๐ปี แต่ก็ทำได้ไม่น้อยหน้าวัดอื่น ไม่ว่าจะโบสถ์ กุฏิ ศาลาการเปรียญ
ก่อสร้างได้แข็งแรงสวยงามมาก แถมยังติดแอร์อีกต่างหาก...แต่เจตย์องค์
เล็กมากถูกวัดใจโหวพะยาฝั่งตรงข้าม ช่มจ้อยสนิทไปเลย...

ท่านอาจารย์ปัญญาสามีพูดไทยกลางได้นิดหน่อย แต่อยู่คำเมือง
ได้มาก ขอให้อาดมาพูดไทยกลางด้วย เพราะมีพระไทยมาขอพักด้วยทุกปี
ท่านอยากจะหัดพูดภาษาไทยกลางให้เก่ง จะได้ปฏิสันถารกับ
อาคันตุกะสะตวกขึ้น ท่านให้คณะของเราพักอยู่ในโบสถ์ตามเคย ได้ตรงหน้า
ซีกผ้ากันเต็มที หน้าเป็นบ่อบาดาลสุขุมมาลงอ่างซีเมนต์ มีปัญญาจะอาบ
เท่าไรก็เชิญ...

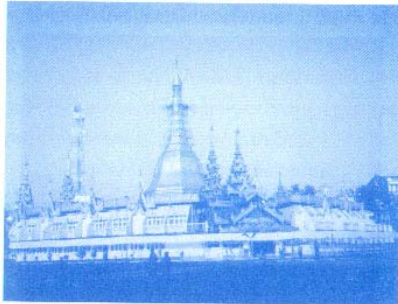

คณะแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยใหญ่ มาจากเมืองโมก
๖๒

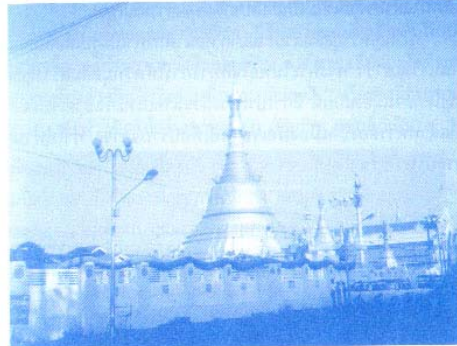

ไปยังสวนสาธารณะบึงก้นดอจี ที่มีเรือการเวกซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวพม่า เหมือนกับเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ เป็นสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวไทย ต้องเสียค่าผ่านประตู ๑๐ จิตแม่เจ้าไว้...นี่กว่าเล็กๆ ที่ไหนได้ เจ้าเรือการเวกนี้มันเป็นกัศดาการลอยน้ำ ขนาดตึกสามชั้นสองหลังแผดติดกัน มันใหญ่จนห้ามถ่ายรูปไม่ได้เลย..!

ในพื้นที่รอบบึงมีคนแก่มาร่ำรวยเงินเหมือนกับสวนลุมฯ ของเรามีอีกมากเป็นพิเศษ บึงนี้อยู่หลังเจดีย์ชเวดากอง อีกภาพที่น่าจะเป็นพวกเดียวกับที่เจดีย์ อากาศยามเช้าหมอกขมัวมีหมอกกลืนอีกต่างหาก ขนาดอ้อมมาถ่ายรูปทางด้านนอกบึงยังไม่ม่มีมุมที่เหมาะสมเลย คาดว่ารูปเรือการเวกนี้ คงเป็นรูปที่แย่ที่สุดในบรรดารูปทั้งหมดที่ถ่าย ไปแล้ว...

พระเจดีย์ชเวด กลางย่านการค้าเมืองย่างกุ้ง

พระเจดีย์โบตะเตา เมืองย่างกุ้ง

ยอดไซเฟอร์พาไปกราบพระเจดีย์ชเวด ซึ่งบรรจุพระเกศาธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระเจดีย์โบตะเตา ซึ่งบรรจุพระทันตธาตุ ที่พระเจดีย์โบตะเตา มีพระพุทธรูปที่ได้คืนมาหลังจากถูกอังกฤษยึดครองไปตั้ง ๕๐ ปีอยู่ด้วย พระเจดีย์ทั้งสองแห่งกำลังปิดเสื่อลำแพนเพื่อซ่อมแซมเช่นกัน ไปที่ไหนก็ซ่อมไปซะทั้งนั้น...

สิ่งที่น่าประทับใจคือ ไม่ว่าจะไปที่ไหนๆ ก็มีชาวบ้านมาสดมภ์ไหว้พระนั่งสมาธิภาวนากันเนืองแน่น สาวๆ หน้าแฉล้มแต่งตัวทันสมัยียบมานั่งภาวนาซักลูกประคำนานเป็นชั่วโมงๆ พวกเขาช่างมีศีล สมภาชิปัญญา เป็นส่วนหนึ่งแน่นอนกับชีวิตเอาซะจริงๆ เหมือนกับว่าถ้าเกิด

เป็นพม่าแล้วสวนดนตรีไม่เป็นก็เสียชาติเกิดอย่างนั้นแหละ...

ผ่านสุเหร่ามุสลิมสวยงามมาก หอนาฬิกาทำเป็นรูปเดือนโอบดาว
 ทานนาวินเล่าว่า ทางพระไม่พอใจที่ทางการให้พวกมุสลิมสร้างสุเหร่า
 ใหญ่โตกลางเมืองแบบนี้ มีการประท้วงถึงขนาดปะทะกันบาดเจ็บล้มตาย
 ปีที่แล้วทหารต้องปิดเมืองมัดทะเลย์เพื่อปราบจลาจล ทำให้ท่านซา
 (พระปริชา จิรนาโค) ที่มาก่อนเอาตมา ต้องกลับเมืองไทยแต่กลางคืน...

ไซยุนที่พาพวกเรามาฝากไว้บ้านญาติ ขอเงินไปเติมน้ำมันรถ
 ๑,๕๐๐ จิต เมืองอื่นเขาเป็นส่วนน้ำมัน ๕ แกลลอน อย่างกรุงเทพฯ ๑๐ แกลลอน
 ต้องรีบดูเอาไว้อีกก่อน ที่ไหนพักที่บ้านญาติเพราะต้องเข้าคิวนาน ญาติโยม
 เขากูสิจุกจุกต้อนรับ ยกเอาแก๊งกับบิสกิตมาประเคนทั้งที่กำลังเปิดเทป
 ทำวัตรเช้ากันอยู่...

ลูกสาววัยรุ่นของเจ้าของบ้าน แต่งชุดนักเรียนสะพายย่าม มา
 กราบพระ กราบขอโอวาทจากพ่อ แล้วกราบแม่จากนั้นจึงไปโรงเรียน
 ดูแล้วน่าชื่นใจแทน ถ้าเป็นลูกเป็นหลานของอาดมาทำได้แบบนี้คงรักตาย
 เลย ไอ้เด็กบ้านเราบอกให้กราบเท้าพ่อแม่ มันทำหน้าจะตายซะให้ได้
 ที่เข่ากลับเข้าบารักันเหล้าสุบบุหรีมันไม่ยกอวย เห็นเป็นวีรกรรมซะนี่!

วันจี่มาขอเงินเพิ่มอีก ๗๒๐ จิต บอกว่าเอารกของเจ้าของบ้านไป
 อีกคัน ได้ปันส่วนเพิ่มมาอีก ๔ แกลลอน ไม่ได้โก่งเขาหรอก แต่มันเป็น
 เทคโนโลยีอย่างหนึ่ง วันๆ ให้น้ำมันแค่ ๑๐ แกลลอน พอดีไม่ต้องไปไหนไกลๆ
 แค่วิ่งในเมืองนี้ก็หมดแล้ว วันนี้อาตมาต้องไปถึงเมืองบิเญียว (เมืองแปร)
 ที่ต้องวิ่งรถอีกครึ่งค่อนวัน จำเป็นต้องดูน้ำมันให้มากที่สุดเท่าที่จะ
 มากได้...

ลาเจ้าของบ้านมาไหว้พระเจดีย์กะบาเอ (โลกร่มเย็น)
 ทางขึ้นเจดีย์เป็นขั้นลดหลั่นงามจริงๆ มีร้านขายของที่ระลึกเต็มไปหมด
 ที่ขอบใจคือเขามีร้านขายหนังสือหลายร้าน องค์พระเจดีย์ห่มเสื่อลำแพน
 ซ่อมแซมอีกแล้ว มันนัดกันซ่อมทั้งประเทศเลยมั้ง? หรือช่วงนี้อากาศมัน
 หนาวต้องห่มผ้าให้เจดีย์เพื่อความอบอุ่น (คิดบ้าง แบบนี้ก็...)...

การสอพระผู้ทรงพระไตรปิฎก ในถ้ำลับอุหนู วัดกะบาเอ

บริเวณวัดมีถ้ำใหญ่ซึ่งสร้างไว้สมัยนายพลอุหนู เอาไว้ใช้ปรีภษา
 ราชการลับ ตอนนั้นยกให้เป็นของวัด กำลังมีการสอพระผู้ทรง
 พระไตรปิฎก มีพระเข้าสอไม่ถึง ๕๐ องค์ และดกยกรุ่นกันประจำ
 เพราะต้องท่องจำพระไตรปิฎก ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นนี้ให้ได้
 ถ้าไม่ใช่สมองดีสมาธิเยี่ยมจริงๆ ยากนักที่จะจำได้ง่ายๆ...

ท่านนารีนเล่าว่าปัจจุบันนี้มีพระหนุ่มองค์หนึ่ง เพิ่งจะได้ ๑๒-๑๓ พรรษา คล่องตัวในพระไตรปิฎกมาก เชื่อว่าสอบเมื่อไรก็ได้เมื่อนั้น เขาไม่ยอมให้ท่านสอบ เพราะกลัวท่านจะคงเกินไป (อย่างนี้ก็มีด้วย) ภายในสามสอบนี้เขาห้ามถ่ายรูป มีพระเจ้าหน้าที่คุมอยู่โดยรอบ แต่ไม่เป็นปัญหาสำหรับอาตมา ขนาดพระแก้วมรกตยังถ่ายมาแล้ว ทีนี้จะเหลือรี ?

มากกราบพระประธานทรงเครื่องในเจดีย์ และพระประธานหยกบนศาลาการเปรียญ เห็นแล้วชื่นใจแทน เพราะทุกองค์เขาประดับประดา กล้วยบุชากันเต็มที รอบๆ พระเจดีย์สร้างพระพุทธรูปสมัยต่างๆ เอาไว้โดยรอบ มีมือตงงามใช้ได้เลยทีเดียว ไม่เหมือนของเราที่บางวัดทำกันส่งเดช ชนิดดูแล้วไม่แน่ใจว่าเขาตั้งใจปั้นพระหรือปั้นเป็นอะไรกันแน่...

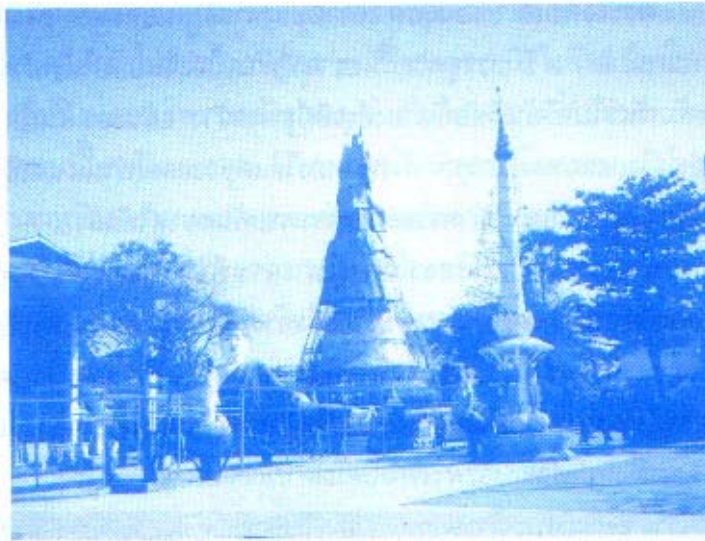
พระมหาธาตุสุวตอเมียด เมืองย่างกุ้ง

พระเจดีย์สุวตอเมียด ตั้งริมอ่าวในกรุงเวียงจันทน์ สร้างมาประมาณ ๒ - ๓ ปี บรรจุพระทันตธาตุที่ทางเมืองจีนมอบให้พม่า เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีอันดีต่อกัน องค์เจดีย์ฐานกว้าง แล้วลดหลั่นเป็นชั้นขึ้นไปจนถึงยอดแหลมด้านบน เพิ่งหุ้มทองได้แค่ช่วงยอดเท่านั้น แต่เปิดให้ชาวบ้านผู้มีจิตศรัทธา เข้ากราบนมัสการพระทันตธาตุได้แล้ว...

ข้างในเจดีย์กว้างขวางใหญ่โต เสมอเทียมกับแปดต้นปีตอง ดูร่ามงามตา ตรงกลางเป็นมณฑปทองคำทรงคล้ายมณฑปพระพุทธบาท สะบุรีย้อยส่วนลงมา มีโถแก้วบรรจุพระทันตธาตุอยู่ด้านใน ที่เสาทั้งแปดต้น เขาหล่อรูปเทวดาพิทักษ์พระทันตธาตุเป็นเงินวาวับ สูงประมาณ ๒ เมตร ยืนประจำทั้งแปดทิศ...

ไม่อยากทำอะไรร่วมช่วยการบุกเข้าไปถ่ายรูปพระทันตธาตุ เนื่องจากกล้องที่ใช้เป็นกล้องบ็อกซ์เล็กๆ ไม่มีซูม ถึงถ่ายได้ก็ไม่ดี จึงมาเดินหารูปที่เขาวางขายอยู่ที่ตรงข้างทางเข้าเจดีย์ หากจนอ่อนใจไม่มีรูปที่ดีพอเลยแม้แต่รูปเดียว ส่วนมากเบลอลูๆ ไปซะทั้งนั้น ข้างไม่ยอมลงทุนเอาเลย ถ้าเป็นอาตมาละก็รวบเพราะรูปไปนานแล้ว...

ไปอีกไม่ไกลเป็น พระเจดีย์แม่ละมู (นางลำพูน) ตามประวัติว่า ผู้สร้างอุทิศให้นางละมูผู้เป็นเมียจะเข้ ท่านองเดียวกับตะเภากับแก้วตะเภาทองของไทย องค์พระเจดีย์ห่มเสื่อลำแพนบูรณะยังไม่พอ ตรงหน้าพระเอน (ครึ่งนั่งครึ่งนอน) เขายังตั้งนั่งร้านเอาไว้เกาะกะโปหมด คิดเอาแต่ความสะดวกสบาย โดยไม่คำนึงถึงทัศนียภาพอันดูสะอาดตาเลยแม้แต่หน่อย ในบ้านเราก็มีสภาพเช่นนี้มากมาย หลายวัดจ้องแต่จะขายที่ให้คนเข้าไปตั้งร้านขายของ จนมีสภาพดูสะอาดไม่แพ้กัน ...

พระเจดีย์แมละมู (นางลำพู) เมืองย่างกุ้ง

ออกไปวนหาบ้านของ “อ่องซอ” พี่ชาย (ลูกลุง) ของท่านนาวิน โชยุนท์แม่ย่านำต่อสถานที่ใช้ได้ทีเดียว ไปถึงแบบไม่ผิดพลาดเสียเวลาเหมือนคนอื่นเขา อ่องซอมีอาชีพรับเจียรนัยหยกและเพชรพลอยต่างๆ เป็นเจ้าภาพเลี้ยงเพลหนึ่งมื้อ โดยให้ไปฉันกันที่ร้านค้า ฉันเสร็จเดินทางต่อทันทีไม่มีการรำลาอาลัยกันเลย เสียมารยาทซะมัด..!

เส้นทางไปเมืองปีเมี้ยว (เมืองแปร) มีโรงงานอุตสาหกรรมมารวมกันอยู่ลักษณะคล้ายนิคมอุตสาหกรรม ส่วนมากเป็นการลงทุนจากต่างประเทศ ช่างทางเป็นท้องถิ่นหลังการเก็บเกี่ยว ดูแห่งแล้งกรอบเกรียม สูดสายดา อากาศร้อนบวกกับอิมมาใหม่ๆ ชวนให้วังนอน ทางท้ายรถหลับกันระเนระนาดไปหมดแล้ว ท่านนาวินก็หลับเช่นกัน...

